

INDIJANEZ

OBČASNIK DRUŠTVA INDIJANEZ, ŠTEVILKA 13 / OKTOBER 2018

INDIJANIZMI

Štajerščina od A do Ž. Pa o lutkovni skupini Indijanez. In o festivalu Računajte na nas!

UJETO

O temnopoltem detektivu, ki se je infiltriral v KKK. Pa o svetovnem prvenstvu v nogometu in migracijah.

PO TOKU

Osebno-izpovedna pripoved o prostovoljnem delu v Keniji.

IZ SMERI

Tokrat pišemo o internetu za internetom. Pobrskali smo tudi po zgodovini Oktoberfesta.

MESANO

Tudi sami smo lahko ustvarjalni. Tokrat izdelujemo sestavljeno škatlo in tablo za sporočila.

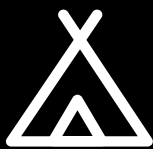
NAPOVEDNIK

Katerih koncertov in dogodkov res ne smete zamuditi v mesecu oktobru.

PREBERITE SE:

▪ RAČUNAJTE NA NAS ▪ SPOLNA VZGOJA V MJANMARU ▪ ENOSTAVNO ŽIVLJENJE ▪ ŽIVLJENJSKA ZGODBA DANIJELA SUBAŠIČA ▪ BIO USNJE IZ KONOPLJE ▪ PROSTOVOLJNO DELO V KENIJI ▪ O ZAČETKIH OKTOBERFESTA ▪ KONCERTI ▪

INDIJANEZ OSTAJA NECENZURIRAN & NELEKTORIRAN. LISTANJE IN BRANJE NA LASTNO ODGOVORNOST. PREBERI IN PODAJ NAPREJ. KOPIRANJE DOVOLJENO. KOPIRANJE ZAŽELENO. PREBERI IN PODAJ NAPREJ.

ŠTAJERŠČINA OD A DO Ž

KOLUMNNA

Dejstvo je, da smo Štajerci zelo prepoznavna bitja. Če nas ne prepoznajo že po kozarčku »rujnega«, ki ga večino časa držimo v roki (zgolj iz spoštovanja do Stare trte), nas pa definitivno vsi prepoznajo po naših specifičnih izrazih. Če nas slučajno zasledite na televiziji / radiu ali drugem slušnem mediju, ko »ga pune vlečemo po naše« in bi nas želeli boljše razumeti, si vsekakor morate prebrati tokratni slovarček štajerskih besed.

Pred vami je nabor besed od A do Ž, na katere boste zagotovo naleteli, če se boste pogovarjali s pravim Štajercem.

Ne glede na to, če se želite zgolj naučiti nekaj novih izrazov, začeti uporabljati »bolj« pravilne besede v šoli, faksu, drugi javni ustanovi ali pa s svojim znanjem jezika preprosto očarati kakšnega Štajerca ali Štajerko - vabljeni k branju.

AUSPUH – IZPUŠNA CEV

MIJA – MIDVA/MIDVE

BRITOF – POKOPALIŠČE

NEJA VEM – NE VEM

CAJT – ČAS

OKA – OKO

CAJTNGI - ČASOPIS

PECIKL – KOLO

ČIK – CIGARET

RAJFLŠLUS – ZADRGA

DEKL – POKROV

SPOLAMATI – ZLOMITI

ESIHFLAJŠ – MESNA SOLATA

ŠPEGL – OGLEDALO

**FERTIK LUŠNO – KONEC NEČESA
LEPEGA**

TIŠTUH – PRT

GOTOF SI – KONEC JE S TABO

URMAHER – URAR

HROGLITI – SMRČATI

VREJI – V REDU

IBUNGA – VAJA

ZACOPATI – ZALJUBITI SE

AKNA – VRHNJE OBLAČILO

ŽVAJZNITI – VDIRITI

KASL – POŠTNI NABIRALNIK

LOJTRA – LESTEV

KO MA HUDIČ MLADE

IZ NAJSTNIKOVEGA
DNEVNIKA

Moj dan se ni začel glih rožnato. Prvo me je zbudlo lastno hrgoljenje.

In ker nisem mogo nazaj zaspal, sem se vstal, skočo do kasla po cajtngi, da bi jih ob kavi in čiku v miru prečito. In ravno, ko sem čital nekaj o fuzbalu mi je čik pado na tištuh in ga zažgal.

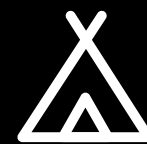
Vedo sem, da bi bil gotof, če bi mati skapirala, da sem bil to jaz. Te sem se pa obleko, in ko sem si jakno zapiral mi je crkno rajflšlus. Ajde, to se nisem nekaj sekiral, ker sem itak mel namen it z avtom. Prijem do avta, se niti prav odpeljem ne s hofa in mi auspuh dol pade.

Pa stari ej.... Nič, spravim avto nazaj na hof, vzamem pecikl, da grem te pač z njim. Medtem, ko sem pecikl vlačo, sem z njim zadel v špegl od avta in še špegl celi spolamal. V glavi sem mel že celi plac na britofu pripravljen za sebe, ko stara dva ugotovita za avto in me fentata.

Ja nič, pripravljen na posledice sem šel k omi. Stara je glih mela pripravljene esihflajš pa sem se ga fajn nažrl, ker to mam pune rad. Pol sva mija vdarla tako debato dol, o nekem urmaheru mi je razlagala, v kerega se je zaj na stara leta zacopala.

Tacajt, ko je ona nakladala o totem njenem novem, ji je žarnica crknila. Te pa sem ji mogo menjat, šel sem po lojtro, ker ona še ma tote visoke strope in ji hoto menjat žarnico, ko mi je nekaj z lufta v oko palo. Pomoje je mogo bit toti omet, ko se ji lušči s stropa, samo se ga noben nea spravi popraviti al kak bi reko. To pa mi je totalno dvignilo dekl, ne.... In sem se odločo, da fertik lušnega za mene danes, da sem obupal in da grem še samo pred TV v upanju, da je za dans vsega hudega konec.

Napisala: Tanja Gligorović
Fotografije: Internet

**LUTKOVNA SKUPINA
INDIJANEZ JE V LETOŠNJEM
LETU PREJELA ZLATO
PLAKETO ZA UPRIZORITEV
PREDSTAVE NETOPIRČEK IN
SRAKA**

LUTKOVNA SKUPINA INDIJANEZ

V okviru Društva Indijanez se je v letu 2016 oblikovala Lutkovna skupina Indijanez. Skupina povezuje mlade z željo po drugačnem delovanju na področju ljubiteljske lutkovne produkcije. Skupino sestavlja šest rednih članov, in sicer mentorica skupine, ki hkrati skrbi tudi za likovno podobo predstav, animatorji lutk in spremljevalec z glasbo. Nekateri člani skupine so že izkušeni v lutkarstvu, spet drugi so čisti novinci in se šele spoznavajo z različnimi lutkovnimi tehnikami, njihovimi zakonitostmi, možnostmi uporabe ter načini animacije.

Z lutkovnimi predstavami skušajo razbijati stereotipne vloge junakov v klasičnih zgodbah, kot so na primer stereotipne vloge o spolih (pogumen in pameten junak reši lepo princesko) ali povezovanje videza in osebnosti (zlobna in grda čarovnica), oblikovati vrednotno obogatene predstave, s katerimi razblinjajo mišljenja in ustvarjajo vzpodbuden vzgojno-izobraževalen moment s težnjo po nematerialnosti. Ob vsem pa se želijo predvsem zabavati in širiti obzorja ter spretnosti, saj celoten koncept sloni na ideji »naredi sam«. Sami oblikujejo dramska besedila, lutke, scenografijo in glasbo.

V letu 2017 so pripravili predstavo z naslovom Netopirček in sraka, lutkovno predstavo, ki je kombinacija senčnega in 3D gledališča. Senčno gledališče velja za najstarejšo obliko človekovega kreativnega izražanja in zabave, senčne lutke so nežne, mehke in poetične, kljub temu, da z njimi uprizarjamo jasne in preproste ter otrokom že znane vsebine, so zelo zanimive in čarobne, kar je tudi eden izmed glavnih razlogov, da so se odločili za uporabo te vrste gledališča. Senčne lutke so izdelali sami in so iz različnih materialov (barvne folije, karton in plastika). Pri izdelavi so veliko materialov reciklirali, na tak način se predelajo že uporabljene, odpadne snovi, katerim namenijo novo funkcijo. Zaradi večje razgibanosti predstave, so vpeljali tudi različne 3D lutke, in sicer prstne lutke in ročne lutke, ki so jih prav tako izdelali sami in so iz različnih materialov (blago, pena, les,

kovina, žica). Celotno predstava je še toliko bolj čarobna, saj poteka ob avtorski glasbeni spremljavi pianista, kar je na eni strani veliki izziv, na drugi strani pa omogoča večjo improvizacijo pri izpeljavi same predstave. Vsi člani skupine so prispevali k snovanju dramskega besedila, sodelovali pri režiji in dramaturgiji ter izdelovanju lutk. Za likovno podobo predstave je poskrbela mentorica skupine, za spremljevalno glasbo je kot avtor in pianist prav tako poskrbel član skupine. V drugi polovici leta 2017 je predstava doživela premiero. Temu so sledili nastopi pred predšolskimi otroci v vrtcu. V letu 2018 pa so se s predstavo prijaviili na Srečanje lutkovnih skupin Slovenije 2018 in bili povabljeni na območno in regijsko srečanje lutkovnih skupin, temu je sledilo povabilo na državno srečanje lutkovnih skupin v Dolenjske toplice, kamor je bilo uvrščenih osem najboljših lutkovnih skupin iz celotne Slovenije in prejeli zlato plaketo za predstavo Netopirček in sraka. V tem letu načrtujejo aktivno igranje predstave v vrtcih na območju Maribora in okolice ter širše.

Avtor: Društvo Indijanez
Fotografije: Društvo Indijanez

RAČUNAJTE NA NAS 2018

KAKO JE POTEKAL FESTIVAL USTVARJALNOSTI, VEŠČIN IN INOVATIVNOSTI MLADIH

Med 10. in 14. septembrom se je v Mariboru na Grajskem trgu ponovno odvijal festival ustvarjalnosti, veščin in inovativnosti mladih – »Računajte na nas 2018!«, ki ga je izvedlo Društvo Indijanez.

Na festivalu so se s številnimi znanji, veščinami in ustvarjalnostjo predstavili številni mladi posamezniki, ki se udeležujejo na različnih področjih kreativnega in umetniškega sodelovanja in so to tudi prikazali v obliki praktičnih delavnic in prikazov, pri čemer so sodelovali tudi obiskovalci in mimoidoči. Med njimi so bili mladi in tudi pripadniki starejših generacij. Medgeneracijskega sodelovanja torej ni manjkalo, mladi so določene veščine prikazali starejšim in jim s tem pomagali obuditi že pozabljena znanja.

Skupina projektne ekipe je neposredno sodelovala z mladimi iz srednjih šol in fakultet ter z mladimi podjetniki, ki se ukvarjajo z različnimi obrtni ali delujejo na tehničnem, proizvodnem, umetniškem ali storitvenem področju.

Mladi prostovoljci so bili vpeti v vse faze priprave in izvedbe festivala.

Festival je potekal v obliki tematskih oddelkov in praktičnih tematskih delavnic, ki so prikazovale projekte, proizvode in dejavnosti mladih. S storitvenimi dejavnostmi so mladi predstavili zaposlitvene in karijerne potenciale določenega področja.

Svoje znanje je delila med mimoidočimi in s starejšimi obnovila njihovo znanje.

Tadeja Kokol nam je predstavila slovenski znakovni jezik in nas naučila osnovnih kretanj in pozdravov za sporazumevanje z gluhih in naglušnimi.

Tina Krajnc je predstavila svoje lesene izdelke, predvsem metuljčke in kravate, ter prikazala, da lahko hobi preraste tudi v storitveno dejavnost, saj svoje izdelke prodaja pod znamko MOI.

Matjaž Kajba nas je malo pretresel, saj je prikazal zelo zanimivo igro vode in elektrike. Izdeloval je Lichtenbergove figure oz. drugače povedano električna drevesa. S tem nam je prikazal, kako bi izgledala strela, če bi lahko ujeli

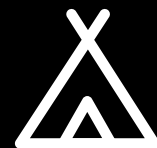
Mladi so se izkazali na različnih področjih, spretnostih in veščinah.

Petja Kolenko nam je predstavila, kako lahko iz odpadnih materialov, predvsem iz plastičnih vrečk, naredimo prav lepe kolaže v obliki slik ali dekoracij na torbicah in nahrbtnikih.

Veščine naših babic nam je prikazala **Žana Pukšič**, ki je izvedla delavnico kvačkanja in predstavila, kako lahko izdelamo atraktivne in unikatne modne kose ali pa igračke za naše najmlajše.

**MLADI SO
SE IZKAZALI
NA RAZLIČNIH PODROČJIH,
SPRETNOSTIH
IN VEŠČINAH.**

njeno obliko.

Vanesa Müller nam je predstavila, kako ustvari svoje zamisli s pomočjo tablice, računalnika in določenih programov ter jih nato natisne na majice, vrečke in nahrbtnike. Tudi ona je dokazala, da lahko hobi in dobro idejo spremeniš v storitveno dejavnost in izdelajš unikatne motive in modne dodatke.

Učenci srednje prometne šole Maribor so nam kar sredi trga demonstrirali in nas naučili osnov samoobrambe, ki v teh kaotičnih časih pride še kako prav.

Ekipo študentov pod imenom UNI Maribor GPE nam je predstavila njihov dirkalnik, ki so ga sami ustvarili od zasnove do končnega izdelka. Predstavili so nam sam postopek izdelave dirkalnika, njihova znanja in izkušnje, ki so jih pridobili pri postopku izdelave ter mednarodne uspehe, ki so jih dosegli.

Tadeja Hojnik je predstavila risanje mandal in kako se tega lotiti. Predstavila nam je tudi svoje

izdelke, ki jih je ustvarila.

Anže Ipavic je med brskanjem po internetu prišel do ideje, kako ustvariti čisto svojo verzijo šaha. Šah je ustvarjal dve poletji, saj je vse figure izrezljal ročno in ustvaril tudi svoja pravila. Želi si, da bi se njegove figure slikale in se s

**SKUPINA PROJEKTNE EKIPE
JE NEPOSREDNO
SODELOVALA Z MLADIMI IZ
SREDNJIH ŠOL
IN FAKULTET
TER Z MLADIMI
PODJETNIKI, KI SE
UKVARJAJO Z RAZLIČNIMI
OBRTMI**

pomočjo 3D tiskalnika natisnile, da bi bile dostopne tudi širši množici.

Naše brbončice je cel teden razvajal **Klemen Zapečnik**, ki je ljubiteljski kuhar. Vsak dan je pripravil nekaj novega in zanimivega.

Vsaki dan sta bili na jedilniku dve različni jedi, ena vegetarijanska in ena mesna. Tudi mimoidoči so lahko poskusili njegove

specialitete, ki so bile res vrhunske in se jih ne bi sramoval tudi poklicni kuhar.

Za "lepoto" mimoidočih je poskrbela make up artistka **Heidi Vidmajer**, ki nam je prikazala spretnost vihtenja čopiča.

Na osnovi festivalskega dogajanja se bo izvedla fotografska razstava v **MC Pekarna**, ki bo na ogled ves november.

Po različnih krajevnih skupnostih bomo na ogled postavili tudi nekatere izdelke narejene na festivalu.

Še posebej smo ponosni, da bomo lahko podarili klop za sedenje z motivi Lichtenbergovih figur Doživljaljskemu igrišču v Mariboru (Center za pomoč mladim Maribor).

Mladi so dokazali, da niso pasivni, brez idej in zdlgočaseni, ampak da se radi družijo, ustvarjajo, da imajo ideje, zamisli, želje, si upajo, in ustvarjajo različne stvari.

Dokazali so, da slogan »Računajte na nas!« še kako velja.

Napisal: Društvo IndiJanez
Fotografije: Društvo IndiJanez

TEMNOPOLTI DETEKTIV V KU KLUX KLANU

KAKO SE JE TEMNOPOLTI DETEKTIV INFILTRIRAL V KKK

Vodja lokalne skupine KKK-a je mislil, da je našel novega entuziastičnega rekruta, v bistvu pa je v skupino nenamerno včlanil temnopoltega policista. Ron Stallworth razkriva smešno sago, ki jo je Spike Lee tudi prenesel na filmsko platno.

»Moj narednik se je včasih tako močno smejal, da je moral zapustiti prostor,« pravi Ron Stallworth.

Ken O'Dell, skrivni član na novo vzpostavljenega Ku Klux Klana, je v poznem oktobru leta 1987 v Colorado Springsu prejel opogumljajoč znak, da njegova strategija umeščanja oglasov, s katerimi je želel rekrutirati nove ljudi, v osebne sekcije lokalnega časopisa učinkuje.

Ron Stallworth mu je poslal pismo. Ron je v pismu napisal, da želi vzpodbujati razloge bele rase in se pridružiti klanu in kmalu sta se s Kenom znašla sredi navdušenega telefonskega pogovora. Ken, ki je preziral temnopolte, Jude, katolike in vse manjšine, ki se jih je lahko domislil, si je Rona predstavljal kot sorodno dušo. Nad Ronom je bil navdušen celo do te mere, da mu v prihodnjih mesecih ni le zagotovil članstva in polnega dostopa do klana, ampak ga je celo opeval kot bodočega vodjo lokalnega poglavja. Vendar pa Ken ni vedel vsega o Ronu – in te stvari je izvedel komaj 28 let kasneje, ko jih je Ron razkril v intervjuju za časopis.

Prva stvar: Ron je bil policist pod krinko. In druga, kar Rona še zmeraj nasmeji, ko pomisli na to, Ron je temnopolte.

Zgodba o tem, kako se je temnopolte policist infiltriral v KKK, je tako neverjetna, da gre podvomiti o njeni resničnosti, a ko se vzame v zakup tehnologija v poznih osemdesetih, je lažje razumeti, kako je tako drzna in vznemirljiva policijska operacija pod krinko lahko uspela. Takrat ni bilo interneta in pametnih telefonov, teroristične organizacije v vzponu so morale svojo tajno komunikacijo bazirati na pismih in telefonskih klicih. Ken nikakor ni mogel izvedeti, da glas, ki na drugi strani linije rohni proti »sužnjem« in »blatnim ljudem«, pripada komurkoli drugemu kot nekemu, ki ga je sam rad imenoval »inteligenten bel možiki«. Kena so tako uspešno prelisčili.

»Na srečo ljudje, s katerimi sem imel opravka, niso bili ravno najbolj bistri,« pravi Ron. »Bilo je tako neznansko smešno, da se je to sploh dogajalo. A ne glede na to, kako smešno je bilo, je bila to preiskava, ki smo jo vzeli resno, saj so bili nameni klana še kako resni.«

Rona Stallwortha smo našli v Teksasu, na meji z Mehiko, v mestu El Paso, kjer je odrasčal. Zdaj Ron pri 65ih letih starosti živi mirno zakonsko življenje. Čeprav se je upokojil, je še vedno globoko zvest policiji, v njem pa je še zaznati uporništvu.

Ron je bil star 21, ko se je kot pripadnik patrulje pridružil policiji. Takrat je bil edini temnopolte uslužbenec na oddelku. Preiskovanje klana so pričeli iz nič 4 leta kasneje – to je bila velika priložnost za motiviranega in ambicioznega mladega policista.

Že leta se je govorilo, da bodo zgodbo prenesli na filmsko platno, a se to ni zgodilo, nato pa je režiser Spike Lee končno dal projektu zeleno luč. Lee je v vlogo Rona postavil Johna Davida Washingtona in Ron kot velik oboževalec Denzela Washingtona priznava, da ga nadvse zanima, kako se bo igralcev sin odrezal v tej vlogi.

Skoraj nerazumljivo je, da je trajalo skoraj dve desetletji, preden so to izjemno zgodbo pretvorili v film. »Če Trump ne bi okupiral Bele hiše,

se to tako ali tako ne bi zgodilo.« Ko ga omeni, Ron sedanjega predsednika ne počasti z njegovim nazivom. Izgredi, ki so se lanskega avgusta zgodili v Charlottesville, ko so se neonacisti in beli nacionalisti spopadli z antifašističnimi demonstratorji, so namreč pospešili dokončanje filma.

Pojavlja se torej vprašanje: kako se je lahko Ron kot temnopolte moški, vključil v organizacijo, ki se je borila za nadvlado moči belcev? Kaj se je zgodilo, ko se je s temi ljudmi srečal na štiri oči? »Poklical sem svojega prijatelja Chucka,« pravi Ron.

PRIZNAVA, DA JE NAREDIL DVE VELIKI NAPAKI: PISMO KKK-U JE PODPISAL S SVOJIM PRAVIM IMENOM IN »PRELOMIL SEM NAJBOLJ OSNOVNO PRAVILO OD VSEH IN SE SPUSTIL V PRIMER BREZ VSAKEGA PLANA O SLEDEČIH OPERACIJAH«.

Ron pojasnjuje, da operacija pod krinko pravzaprav ni bila načrtovana. Ker je bila policija zaskrbljena in je želela o klanu izvedeti več, je Ron naredil domačo nalogo. »Ko sem odgovoril na oglas v časopisu, sem mislil, da mi bodo samo poslali letake ali kaj podobnega.« Namesto tega pa ga je

poklical Ken O'Dell in se predstavil kot lokalni organizator »Vzroka« (»The Cause«).

Ron ni bil pripravljen na ta telefonski klic, a je vseeno dovolj dobro razmislil in v pismu navedel neizsledljivo telefonsko številko, zaradi česar je telefon zazvonil na policijski postaji. Priznava, da je naredil dve veliki napaki: pismo KKK-u je podpisal s svojim pravim imenom in: »prelomil sem najbolj osnovno pravilo od vseh in se spustil v primer brez vsakega plana o sledečih operacijah.«

Ko je prvič govoril s Kenom, je Ron improviziral po najboljših močeh: »Moja sestra se je pred kratkim zapletla z nigerjem,« mu je jezno povedal po telefonu, »in vsakič, ko pomislim, da se s svojimi umazanimi črnimi rokami dotika njenega čistega belega telesa, mi gre na bruhanje.«

»Iščemo točno nekoga takega, kot si ti. Kdaj se lahko dobiva?« ga je vprašal Ken.

Zdaj je nastopil Chuck. Ron se je odločil, da bosta potrebna dva Rona Stallwortha:

temnopolta verzija, torej on sam, ki bo nadaljeval s pisemsko korespondenco in obvladoval neizsledljivo telefonsko linijo, in belopolta verzija, Chuck, Ronov prijatelj, ki je delal na oddelku za narkotike, in se bo udeleževal zborovanj KKK-a s plašči in z bodali, ko se bodo ta dogajala.

Chuck je bil za, a nadrejeni se z idejo niso strinjali, saj so bili prepričani,

da ju bodo razkrinkali: »Zaradi tvojega glasu bodo vedeli, da nisi belec.« Ron se trudi pojasniti takratno situacijo in razložiti, zakaj so bili ameriški organi kazenskega pregona v tistem času nekako v precepu med svojimi lastnimi predsodki in odločenostjo, da naredijo konec rasno-motiviranim zločinom. Niso si želeli ponovitve izgredov iz konca 60ih in zgodnjih

»VES ČAS SE SMEJEM ZARADI NAŠE PREISKAVE, ŠE POSEBEJ ZARADI TEGA, KER SMO NAREDILI NORCA IZ DAVIDA DUKEA, KI MISLI, DA NIMAM NITI TOLIKO PAMETI KOT OPICA, SAJ MISLI, DA SEM GENETSKO ŠIBKEJŠI,« PRAVI RON.

70ih let. Skupine podpornikov nadvlade belega režima in Črni panterji (»Black Panthers«), drugi ekstrem, so na skrivaj in tudi odkrito pozivali k oboroženim spopadom. V Denverju so pripadniki klana nedavno sežgali kar nekaj štirimetrskih križev na strateških lokacijah. Temnopoltega možkega, ki je spremljal belko v kino, so ustrelili, antisemitizem je bil spet v vzponu.

Afroameričani niso dobro sprejeli Ronove pridružitve policiji, pravi Ron: »Bil sem preveč »bel«, preveč »moder«.« Medtem pa so njegovi belopolti kolegi pri policiji buljili v njegovo afro frizuro.

»Vseeno mi je bilo kaj si mislijo in še danes mi je,« pravi Ron. Ljudi z avtoriteto je očaral in jih nato povozil z dejstvi o tem, da niso vsi temnopolti vpleteni v rasne probleme ali kriminal. »Do mene osebno niso gojili nobenega fanatizma, a vseeno jim je spodletelo doseči točko, s katere bi lahko videli mimo stereotipov.«

Na ulici Main v Colorado Springsu ni več trgovine z živili in trgovine s kolesi, še vedno pa je tam Kwik Inn. Okrepčevalnica iz leta 1950 še vedno izgleda popolnoma enako kot takrat, ko jo je Ken izbral za kraj prvega srečanja z Ronom. Tam bi se moral prikazati ob sedmih zvečer, kjer bi ga naj pričakal suh možki s cigaro in Fu Manchu brki, ki bi ga naj odpeljal na skrivno lokacijo, kjer bi razpravljali o Ronovi

ustreznosti za pridobitev članstva v klanu. Chuck, belopolti Ron, se je tja odpravil ozvočen, skupaj s temnopoltim Ronom in Jimmyem, drugim preiskovalcem z oddelka za narkotike, ki sta spremljala vsak njegov gib iz vozila za opazovanje. Po približno milji je suhec s cigaro v ustih ustavil avto pred zanikrnim barom, ki ga je klan uporabljal kot center za rekrutiranje. V baru je čakal Ken s še enim moškim in obrazcem za članstvo v klanu za Rona. Ken je bil star 28, nizek in čokat – bil je mož iz vojske. Fort Carson, vojaška baza, je bila le kratko vožnjo stran. Ken se je hvalil, da se pod njegovim vodstvom po zaporih v Koloradu širi časopis klana in da se vojaško osebje skrivoma pridružuje klanu. Zagotovo je bilo res, da so mnogi belopolti pripadniki vojske prezirali prisotnost temnopoltih med svojimi častniki. To je ustvarilo popolne pogoje klanu, da razširi svojo bazo. Ken je bil zadovoljen, da Chuck »nima v sebi nič židovskega«. Pojasnil je, da morajo novinci poleg članstva, ki stane 10 dolarjev, plačati še za haljo in plašč.

»Včasih se je bilo zelo težko zadržati in ne pasti v smeh ob naivnosti in malenkostni ukazovalnosti članov Klana,« je povedal Ron. »Moj narednik se je včasih tako močno smejal, da je moral zapustiti prostor.« Samo enkrat je en član klana postal sumničav. »Chuck je bil na sestanku s člani klana in ker se je dogajalo nekaj, čemur sem želel slediti, sem nekaj ur po tem, ko je Chuck zapustil sestanek, poklical Kena. Takoj me je vprašal, kaj je narobe z mojim glasom. Malo sem pokašljaj in povedal, da imam infekcijo sinusov, in Ken mi je predpisal zdravilo, ki ga je sam jemal ves čas.«

Globje kot je raziskava prodirala, manj smešni so postajali člani klana. Kmalu po prvem sestanku je Ken povabil Rona k sebi domov. Ken in majhna skupina »zgub« (Ronove besede) so bili zbrani v dnevni sobi skupaj z drugim glavnim v skupini, njihovim blagajnikom in telesnim stražarjem. Debatirali in zaključevali so načrte o sežigu petmetrskih križev: vsi v skupini so se strinjali, da bo to globoka religiozna izkušnja. Javno so se pripadniki klana izrekli proti nasilju, Ken pa je Ronu razkazal svojo osebno zbirko orožja, ki je vključevala 13 pušk in orožje, ki ga je imel spravljene v svojih vozilih.

Kot posebne goste je Ken na

naslednje srečanje povabil vodje močne nacistične skupine Posse Comitatus. Skupaj so si ogledali nacionalistični film in razpravljali o možnostih sodelovanja pri terorističnih dejanjih.

David Duke, podpornik nadvlade belopoltnih in politik, ki zanika holokavst, je še zmeraj vplivna oseba v amerškem političnem življenju.

Maja je obtožil Trumpa, da mu je ukradel njegov slogan »Build The Wall«, ki ga je skoval v 70ih. V času Ronove preiskave je bil Duke novo določen vodja klana ali, kot so ga imenovali, Veliki čarovnik (»Grand Wizard«). Bil je možki urejenega videza in zdel se je razumen. »Bil je doktor Jekyll, ki se je v zasebnih pogovorih spremenil v gospoda Hydeja,« se spominja Ron. Ob ključnem preboju v primeru je moral Ron preveriti status Dukeove članske izkaznice.

Duke je bil posebljen piarovec. V očeh strogo desnih je bil njegov največji dosežek podeljevanje spodobnosti KKK-u, prepoved nošenja kapuc in halj v javnosti svojim članom, in povezava Vzroka s fundamentalnim krščanstvom in nezadovoljstvom z vlado. »Duke je bil prevarant,« pravi Ron. »Znal se je prikazati kot vseameriški fant, ki bi ga vsaka mama hotela za spremljevalca svoje hčerke na maturantskem plesu.« Ko je kandidiral za senatorja zvezne države Louisiane, se je njegov slogan glasil: »Rasna čistost pomeni varnost za Ameriko« (»Racial Purity Is America's Security«). Kandidiral je kot demokrat.

Ron je z Dukeom preko telefonskih pogovorov vzpostavil prijateljski odnos. Opisal ga je kot zelo prijetnega sogovornika. Duke je tudi vodil sprejemno ceremonijo ob svečah za Chucka. »Ves čas se smejem zaradi naše preiskave, še posebej zaradi tega, ker smo naredili norca iz Davida Dukea, ki misli, da nimam niti toliko pameti kot opica, saj misli, da sem genetsko šibkejši,« pravi Ron. »To, da sem ukanil Velikega čarovnika, Davida Dukea, in njegove privrženice... to me je zaznamovalo na načine, ki si jih ne bi nikoli mogel predstavljati.«

Čeprav je njegova zgodba fascinantna, se postavlja vprašanje, kaj je Ron sploh dosegel? Operacija pod krinko ni pripeljala do nobenih aretacij in ko je čez nekaj mesecev klan nepričakovano predlagal

Rona za vodjo lokalne skupine, je bil primoran preiskavo zaključiti. Če bi se razvedelo za preiskavo, bi si lahko policija v Koloradu stvari narobe razumela. V 20ih letih je bil vodja policije v Denverju namreč pripadnik klana. Kljub temu pa sta Chuck in Ron s svojim delom preprečila neonacistični bombni napad na gejevski lokal in identificirala sedem pripadnikov vojaškega osebja, ki so bili hkrati pripadniki klana. Ugotovila sta, kje je lokalna veja klana hranila svoj denar. Ron je poleg tega odkril še podatke o nasilnih zarotah me temnopoltimi ekstremisti.

Preiskava je bila končana nekje na sredini leta 1979. Leto za tem je Duke zapustil klan in ustanovil novo združenje, National Association for the Advancement of White People. Ron je svoji karieri sledil v Wyoming, Arizono in Utah in se specializiral za problematiko, povezano s tolpami. Ko se je leta 2006 upokojil, je dal ta šokantni intervju. Po tem, ko je intervju postal zelo popularen, ga je poklical FBI: Ronovo ime, slika in domnevni domači naslov so bili objavljeni na straneh podpornikov belopolte nadvlade. »Po tem sem začel spet nositi pištolo,« mi je povedal. Ga je bilo strah? »Nikoli se nisem bal belopoltnih ljudi. Ko sem bil še majhen, mi je mama vedno govorila, da moram vsakega, ki mi reče niger, pospremiti z brco v rit.« Ron pravi, da so v 70ih belopolti ekstremizem smatrali za čuden in fanatičen pojav in da je šokiran, kako je lahko postal tako prevladujoč. »Če bi kdorkoli kaj takega napovedal takrat, bi rekel, da se mu je zmešalo. Na vodilnih položajih so vedno bili ljudje, ki so ubirali srednjo pot.

Takšni so vedno sodelovali. Trump, ki je milijarder in »izobražen mož«, v bistvu podaja enako sporočilo kot Duke po telefonu. Dejstvo je, da enači neonaciste z zelo finimi ljudmi...«

Kar se tiče filma, Ron pravi, da je Spike sledil knjigi. »Pripovedovanje moje zgodbe mi je prineslo ogromno veselja.« Kar slišim ga lahko, kako se smehlja na drugem koncu linije.

Prevedeno po The Washington Post
Prevod: Društvo Indijanez

ŽIVLJENSKA ZGODBA DANIJELA SUBAŠIĆA

ALI ZAKAJ JE NACIONALIZEM TOTALNO SRANJE

PONOČI SO EKSPLODIRALE BOMBE, NASTAVLJENE POD HIŠAMI NEKIH LJUDI, KATERIH OČETU JE BILO IME KAKOR NJEGOVEMU, JOVO, ALI MILUTIN ALI DUŠAN, UROŠ, SVETOZAR.

Ena taka usoda je prišla v časopise pred enajstimi leti. Policija je prišla izpraševati enega Anta, drugače vzornega domačina, dobrega, pozornega, ljubljenega v svojem domačem okolju Islam Latinski pri Zadru, ker je grozil, da bo zaklal hčer, ker se je zagledala v enega, kateremu oče je Jovo.

Nikakor se Ante ni uspel umiriti. Bil je pripravljen dvigniti nož nad svojo Antonijo, enako, kot ga je Abraham dvignil nad svojega sina Izaka. Abrahama je ustavil glas z neba, Anta pa preiskovalni sodnik, ki ga je dal pripreti, dokler niso izprašali svojcev.

Resnično upamo, da se je med tem časom nasrečnik toliko spametoval in da mu je bes popustil.

Če ne prej, potem se je to sigurno zgodilo v nedeljo zvečer, v vaški gostilni, ko so vsi okoli njega glasno slavili golmana Danijela Subašića, ki je ubranil tri enajstmetrovke in Hrvaško na svetovnem nogometnem prvenstvu popeljal med osem najboljših reprezentanc sveta.

In takrat je vsem sokrajanom, ki so se mu nekoč smejali in ga opravljali za hrbtom ponosno vzkliknil: "To

je moj zet! Glejte budale! To je moj zet!"

Verjamem, da ne rabim naprej opisovati, kako mučno je bilo Danijelu Subašiću v Zadru konec prejšnjega stoletja.

Bil je še majhen, v mesecu maju 1991, zrasel je verjetno le toliko, da je komaj videl skozi okno svoje sobe in takrat je videl, kako razjarjena množica na ulici kuri srbske zastave in krade robo iz srbskih trgovin.

Septembra je šel v šolo, v prvi razred, kjer se je z enostavnimi formulami in pisanimi elementi naučil, da je on kriv za granate, ki padajo po mestu, ter da so sovražniki, ki obstreljujejo iz okoliških vasi, na nek nepoznan način, njegovi.

HRVATI SO POTREBOVALI PANTERSKE SKOKE IN IZBIJANJE ŽOGE S STRANI SRBA, KI JE DOKAZAL, DA JE NACIONALIZEM TOTALNO SRANJE.

Ponoči so eksplodirale bombe, nastavljene pod hišami nekkih ljudi, katerih očetu je bilo ime kakor njegovemu, Jovo, ali Milutin, ali Dušan, Uroš, Svetozar.

Niti po vojni pravzaprav ni postalo veliko boljše. Čeprav sumljivo talentiran za nogomet, se je deček mukotrпно prebijal.

Danijelu Subašiću se je venomer zdelo, da se mora dvojno dokazovati in ko se je dokazal, mu je pohlepni manager pobral zaslužen plačo, obravnaval ga je veliko slabše kot druge, srečnejše igralce, katerih

očetu je bilo ime, Krešimir, Domagoj ali Hrvoje.

Po vsem tem ga ni želel niti oče njegove punce in ji je grozil s smrtnim grehom, če se bo odločila zanj. Nedolžni nogometni vratar v zelenem dresu je bil deležen vsega, česar bi morala biti deležna Slobodan Milošević in Ratko Mladić, če bi ju ujeli.

In potem je Danijel Subašić po 120 minutah jalove tekme z Dansko, v osmini finala Svetovnega prvenstva v Rusiji, ubranil tri enajstmetrovke in vsi so, kot po naročilu, skočili na noge in kričali v ekstazi.

Tisti, ki so razbijali in ropali srbske trgovine na Kalelargi, so se srečno objemali s tistimi, ki so minirali srbske hiše na Bokanjcu.

"To je moj zet!" je v gostilnici v Islamu Latinskem kričal njegov tast Ante. "Bravo!" je zavpil tudi nogometni manager, kateri Subašiću nikakor ni oprostil, ker ni želel igrati brezplačno.

Povsod po Hrvaškem so slavili politiki, ustaši, HDZ-jevci, medicinske sestre, prostitutke, Mladen Grdović in njegova Brankica, Oko Sokolovo, Gashion Guru in Lucija Lugomer, najbolj poznana Hrvaška plus size manekenka.

Vsi so kričali od sreče v trenutku, ko je nekaj več kot 500.000 registriranih hrvaških vojakov obranil en Srb.

Povsem vseeno je, kar se je v Rusiji dogajalo do konca prvenstva. Subašićeva obramba treh enajstmetrovk je sama po sebi dovolj velika zgodovinska zgodba, ki zapolnjuje oči s solzami in je zmagala človeštva nad neumnostmi.

In pravzaprav se to ne bi moglo

zgoditi ob boljšem času kot na svetovnem nogometnem prvenstvu, ki že sam po sebi predstavlja prvovrsten svetovni dogodek.

Za rekordno prodajo pijač in hrane niso poskrbeli Modrićevi driblingi in Rebićeva volja.

V taki nepredstavljivi vročekrvnosti so Hrvati potrebovali panterске skoke in izbijanje žoge s strani Srba, ki je neprecenljivo dokazal, kako je nacionalizem totalno sranje.

Prevedeno po jutranjilist.hr
Prevod: Društvo Indijanez

PRISELJEVANJE IN USPEHI NA SP V NOGOMETU

KAJ NAM USPEH NA SVETOVNEM PRVENSTVU V NOGOMETU GOVORI O PRISELJEVANJU

MEDTEM KO JE BILO SP TO POLETJE V SREDIŠČU ŠPORTNEGA SVETA, SO EVROPSKI POLITIKI GOVORILI O MIGRACIJAH.

Ko je francosko moštvo naelektrilo ozračje dve desetletji nazaj in s 3:0 nadigralo favorizirane Brazilce v finalu svetovnega prvenstva, se Kylian Mbappe sploh še ni rodil.

V soboto je 19 letni francoski napadalec dosegel podvig, ki ga je pred njim dosegel le še en igralec: zabil je 2 gola na svetovnem prvenstvu kot najstnik.

In kdo je bil drugi igralec, ki je dosegel ta mejnik? Brazilska legenda, Pele, davnega leta 1958 ko je prvič izbruhnil na mednarodni sceni.

To dejstvo pove še več o uspehu sina kamerunskega očeta in alžirske mame, ki je odraščal v pariškem predmestju, kjer idealizirajo Portugalca Christiana Ronaldo. Medtem ko je Mbappe nenavaden talent, v ozadju vidimo, da je sin prve generacije migrantov v Francijo, kar ga naredi za tipičnega francoskega reprezentanta. Prav zares, 17 od 23 igralcev s seznama za svetovno prvenstvo, predstavljajo sinovi prve generacije imigrantov. Tudi druge uspešne evropske ekipe imajo v svojih vrstah zelo veliko talentov, ki so sinovi priseljencev ali nedavnih priseljencev, zlasti švicarska in belgijska ekipa.

Slavna francoska ekipa, ki je leta 1998 v Parizu dvignila v zrak pokal Fife, ni bila tako raznolika. Francoski »threecolorji«, pravijo, da so šli iz bele, modre in rdeče v »črno, belo in et beur« (to je oznaka za arabsko ali severnoafriško poreklo). Med praznovanji, ki so sledila, so francoski politični voditelji pozdravili zmago »Les Bleus«, kot je imenovana nacionalna ekipa, ki ni samo zmagovalka nogometnega igrišča, ampak je zmagovalka »francoskega modela« raznolikosti in vključenosti. Ugleden časnik Le Monde imenuje

ekipo »kot simbol raznolikosti in enotnosti države.« Les Bleus so v Francijo prinesli zlat sijaj. Ampak to ni trajalo.

V ozadju so potekale anti-imigrantske akcije, skrajna desničarka Jean-Marie Le Pen, ki je v prvem krogu predsedniških volitev v 2002 dobila 17% glasov pravi, da šport ne more zaceliti globokih socialnih lukenj. Le Penova se je pritožila, da je ekipa preveč rasno mešana in ni dovolj francoska za njih. Medtem ko je bila Le Penova premagana s strani Jacques Chiraca v zadnjem krogu, se je v zadnjem desetletju pospešil strah pred priseljenci tudi v zahodnih demokracijah, saj se je priseljevanje povečalo in povzročilo ekonomsko negotovost srednjega razreda.

Medtem ko je bilo svetovno prvenstvo to poletje v središču športnega sveta, so bile v središču pozornosti evropske politike pogovori o migrantih. Vlada nemške kanclerke Angele Merkel je skoraj padla zaradi razhajanj koalicijskih partnerjev na področju priseljevanja. V Britaniji je nelagodje zaradi velikega števila migrantov pomagalo spodbuditi glasovanje, da zapustijo evropsko unijo. In v Franciji, se je narodna fronta Marine Le Pen borila še močneje kot njen oče in leta 2017 izgubila

V BELGIJI SE TRADICIONALNA IMIGRANTSKA ANKSIOZNOST MEŠA S TERORISTIČNIMI STRAHOVI IZ LETA 2016

na predsedniških volitvah proti Emmanuelu Macronu. Dejala je: »ko pogledam Les Bleus, ne prepoznam Francije ali sebe.«

Na svetovnem prvenstvu v nogometu so bili med najbolj rasističnimi italijanski nogometni navijači. Predsednik italijanskega nogometnega združenja se je pritoževal, da italijanska profesionalna liga gosti »jedce banan«. Italija spada med evropske države z nizkim številom priseljencev prve generacije, ki igrajo za državno reprezentanco (Italijani se letos niso kvalificirali za svetovno prvenstvo).

Medtem med najnovejše multikulturne ekipe spada belgijska nogometna reprezentanca. Le ta je založena s talentom in trdim delom sinov prve generacije migrantov iz Konga, Maroka, Burunde (mala celinska država v vzhodni Afriki), Malija in drugimi, je bila letos na svetovnem prvenstvu 3. najboljše ekipa. Belgijci so napredovali v polfinale z zmago 2:1 proti Braziliji in nato 10. julija igrali s Francozi. Belgijska nogometna preobrazba je najbolj vidna v programu revitalizacije igre.

Ta transformacija na travnatih zelenicah se je začela v zgodnjih letih tega tisočletja, s poudarkom na tehničnih sposobnostih in razvoju mladine, na ravni celotne države. To je sovpadalo z državnim programom uporabe nogometa pri vključevanju nedavnih migrantov. To se je izkazalo v učinkovitem mešanju in nastanku »zlate generacije belgijskih igralcev«, ki

so rojeni v tem času in imajo glavne vloge v vrhunskih evropskih ligah.

Bil je ponedeljek. Skromna Japonska je šokirala Belgijce z dvema hitrima goloma v začetku drugega polčasa iz 16 metrskega prostora. Belgijci so dosegli največjo vrnitev na svetovnih prvenstvih v svoji zgodovini, tri gole v 30 minutah, ki se jih bodo še dolgo spominjali.

Do zmagovitega gola zveznega napadalca, Romelu Lukakuja, sina migrantov iz Vzhodnega Konga, je prišlo s pomočjo podajaje Nacer Chadlija, sina maroških priseljencev. Še prej je v zvezni liniji žogo podal še en sin maroških migrantov, Marouane Fellaini.

Belgijska državna reprezentanca ni postala samo multikulturni simbol, podobno kot Le Bleus iz 1990, ampak kot močna združena sila v znameniti državi. Pretežno v nizozemsko govoreči Flandriji na severu, so že večkrat pozvali k odcepitvi od preostale države, četudi so Belgijci med najmanj nacionalističnimi v Evropi. Država je navidezno vedno na robu razpada in Cas Mudde, specialist za populizem v Evropi na univerzi Georgia piše, da se pro-belgijska stranka spogleduje z »rdečimi vragi« in spodbuja belgijski duh pri svojih rojakih.

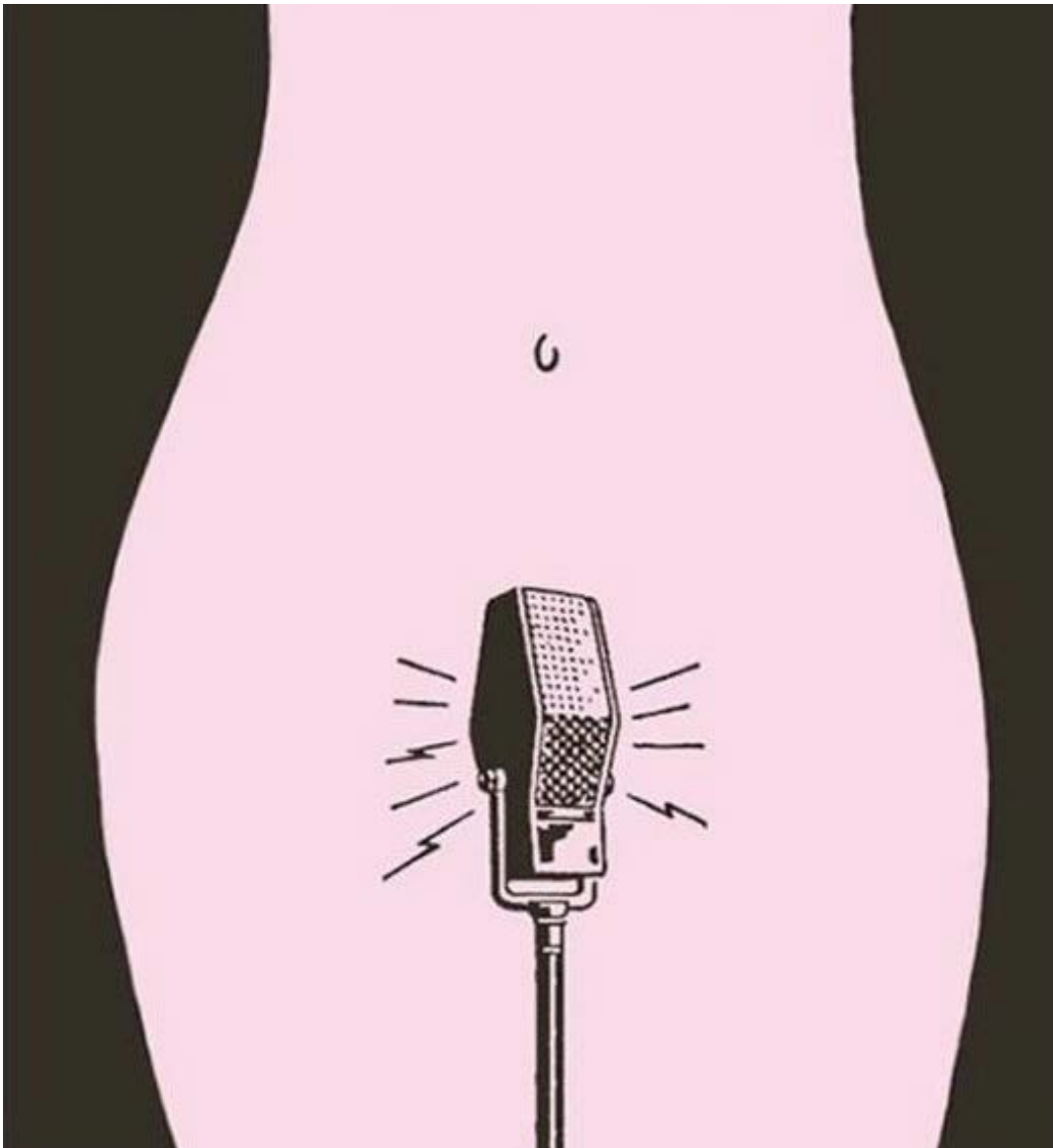
V Belgiji se tradicionalna imigrantska anksioznost meša s terorističnimi strahovi iz leta 2016, ko je v Bruslju s doma narejenimi bombami islamistični ekstremist ubil 32 ljudi in šokiral državo. »Rdeči vragi«, podobno kot francoski Les Bleus, ne bodo mogli rešiti njihovih nacionalnih problemov. Vendar se debate o priseljevanju v Evropo povečujejo in belgijska ekipa lahko pokaže pot do rešitve, ko po zaslugi integritanosti spodbuja nacionalni ponos in prikaže čudovit nogomet za milijarde gledalcev.

*Prevedeno po The Washington Post
Prevod: Društvo Indijanez*

SPOLNA VZGOJA V MJANMARU

NAJSTNIKI S POMOČJO PAMETNIH TELEFONOV POIZVEDUJEJO KAKO NASTANEJO OTROCI

Samozadovoljevanje v Mjanmaru ne obstaja - pa ne v praksi, kjer se domnevno pojavlja precej pogosto, ampak kot beseda sama.

V slovarju, ki ga je odobrila vlada, je namreč ni.

Ko pride do spolnosti, je težko najti kakršnokoli sprejeto terminologijo. Jezikoslovci so si neenotni glede vprašanja, ali v burmanskem jeziku sploh obstajata prevodni ustreznici za »penis« in »vagina«. Nandar, lokalni aktivist, ki prevaja feministično literaturo, je povedal, da večina ljudi preprosto pokaže na določeni del telesa ali pa uporabi olepševalni izraz.

Starši sramežljivo govorijo o »cvetovih« in »lulčkih«, če pa že razglabljajo o spolnosti, pa uporabljajo izrazoslovje,

prilagojeno otrokom.

Spolno vzgojo naj bi načeloma predavali v šolah, a večina učiteljev temo preprosto preskoči. Pogosto jim je preveč nerodno, da bi o spolnosti govorili pred celim razredom. Večina staršev niti noče, da bi o tem predavali, saj menijo, da bi to v otrocih lahko zbudilo radovednost.

Lansko leto je članica parlamenta vladajoče Nacionalne lige za demokracijo (National League for Democracy) predlagala, naj se tej temi nameni več pozornosti, a vlada njenega predloga ni upoštevala.

Zakoni o spolnosti so kaotični. Škatlico jutranjih tablet je mogoče kupiti v supermarketu za manj kot dolar.

Splav je nezakonit, vendar pogosto prakticiran.

Sodomija ali »bolesten prestopok«, kot je bila poimenovana v kodeksu kriminalnih dejanj iz kolonialnih časov, je prepovedana; enako je s prešuštvo. Celotno držanje ženske za roko je lahko »grozodejstvo nad njeno zadržanostjo«.

Posilstvo v zakonski zvezi ostaja legalno. Med nedavnim burmanskim novoletnim festivalom so oblasti v Yangonu prepovedale prodajo kontracepcijskih sredstev in viagre v upanju, da bodo tako obzdrili spolne zločine.

Urbana elita pa se vendarle malo sprošča. Drzna igra Vaginalni monologi (The Vagina Monologues) je bila pred kratkim uprizorjena v Yangonu, komercialni prestolnici.

JEZIKOSLOVCI SO SI NEENOTNI GLEDE VPRAŠANJA, ALI V BURMANSKEM JEZIKU SPLOH OBSTAJATA PREVODNI USTREZNICI ZA »PENIS« IN »VAGINO«.

Pred nekaj leti je namreč že zgolj objava »besede na V« v angleščini v lokalnem časopisu sprožila tak val ogorčenja, da se je časopis opravičil.

Kljub temu pa imajo po večini države še vedno največ veljave ljudske modrosti. Ženskam govorijo, da je lahko umivanje las med menstruacijo smrtno. Tudi uživanje solate iz čajnih listov ali gvajave ob napačnem času se lahko konča usodno. Žensko spodnje perilo se mora prati ločeno od moškega, da ne ogrozi moškosti slednjih. V nosečnosti je prepovedano jesti pekočo hrano, kaj šele imeti spolne odnose. Morda revolucija spolnosti še ni dosegla Mjanmara, ga je pa zato tehnološka.

Zaradi pametnih telefonov se spreminja način na katerega običajni Burmanci razumejo svoje telo. V anonimnih pogovorih si mlade ženske upajo spraševati stvari, o katerih se nikoli ne bi pogovarjale na štiri oči, pravi Michael Lwin, ki je razvil maymay – aplikacijo, ki ponuja svetovanje o materinstvu, otrocih in ženskem zdravju.

Kljub temu pa se najstniki največ o temi, o kateri ne morejo razglabljati s starejšimi, naučijo iz pornografije. Povpraševanje po njej je veliko. Napovednik za film Mjanmarska vijolica (The Violet of Myanmar), ki je domnevno prvi film za odrasle v tej državi, je lansko leto ob objavi na spletu povzročil vihar.

Sporen material so hitro odstranili, a vseeno ne pred policijsko raziskavo o tem, kako je do objave sploh prišlo. Dobra stran tega je, da imajo zdaj vsaj neizpodbitne dokaze, da samozadovoljevanje obstaja.

Prevedeno po: economist.com
Prevod: Društvo Indijanez

V KANADI ŽE POMANJKANJE KONOPLJE

ŽE PRVI DAN PO LEGALIZACIJI JE PO VSEJ DRŽAVI ZMANJKALO MARIHUANE

V Kanadi je 17. oktobra stopil v veljavo zakon, po katerem bodo Kanadčani lahko imeli pri sebi do 30 gramov posušene rastline konoplje, vsako gospodinjstvo pa bo lahko doma gojilo do štiri rastline. Po vsej državi so kadičci množično naročali marihuano preko spleta ali pa ure stali pred coffee shopi. Večina zaman, saj zalog ni bilo dovolj.

V Quebecu so stranke ure čakale v vrsti, da bi lahko stopile v trgovino,

**VELIKO TRGOVIN
PRIČAKUJE,
DA SE BO STANJE
IZBOLJŠALO, SAJ JE
TO BIL LE PRVI DAN,
KO SE JE LEGALNO
PRODAJALA MARIHUANA**

ampak mnogi so morali domov praznih rok. Ena stranka je za The Montreal Gazette povedala »za mene je rezultat: črni trg 1, vlada 0«. Na zahodu so bile trgovine 17. oktobra preprosto zaprte, saj niso mogle dobaviti tako velikih količin. Če pogledamo proti severu,

je bila edina odprta trgovina v Yellowknife, pa še tam je robe zmanjkalo pred koncem dneva. Enako se je dogajalo z največjimi spletnimi ponudniki, kjer so uporabniki prav tako pokupili vso zalogo. Tudi v Ontariu so ponudbe stalno manjše, saj so razprodali večino izdelkov, v Britanski Kolumbiji so bili v nekaj minutah po odprtju razprodani cenejši proizvodi, do jutra pa so poslali še vsi ostali.

Internetna stran v Nunavutu se je čez dan večkrat sesula, ko pa so jo spet vzpostavili, pa je bila večina zalog že razprodanih.

Eno od podjetij v Winnipegu je razprodalo vso zalogo že zgodaj zjutraj in zaslužilo 50.000\$. V pokrajini Alberta so razprodali tudi vso konopljinu olje. V trgovinah Nove Škotske so bili na voljo le omejeni izdelki. Takšnih primerov je še in še.

Še več, kanadski poštarji so stavkali, kar je dodatno vplivalo na dobavo izdelkov iz spletnih trgovin.

Situacija pa kljub temu ni preveč presenetljiva. Poznavalci so takšen primankljaj napovedali. V študiji, ki so jo opravili na začetku tega

meseca, so raziskovalci Univerze Waterloo in C.D. Howe inštituta prišli do ugotovitev, da je v Kanadi na voljo 210 ton marihuane, glede na povpraševanje pa bi potrebovali 610 ton.

Tudi eden od proizvajalcev je priznal, da ne izpolnjujejo povpraševanj.

Veliko trgovin pričakuje, da se bo stanje izboljšalo, saj je to bil le prvi dan, ko se je marihuana legalno prodajala

*Prevedeno po vice.com
Prevod: Društvo Indijanez*

PREPROSTO ŽIVLJENJE - NI TAKO ENOSTAVNO

DOBRO ŽIVLJENJE JE PREPROSTO ŽIVLJENJE?

Skozi zgodovino skromna preprostost ni bila posledica izbire, ampak je predstavljala nujo. Še danes hvalimo preprostost kot moralno vrednoto, vendar večina od nas želi veliko več.

Dobro življenje je preprosto življenje.

Med filozofskimi zamislimi o tem, kako naj živimo, to mišljenje predstavlja stalnico; od Sokrata do Thoreauja, od Bude do Wendell Berryja, misleci razpravljajo o tem že več kot dve tisočletji.

In še vedno ima veliko privrženec. Oprah Winfrey redno intervjuva goste o preprostem življenju, gibanje Slow Movement, ki se zavzema za vrnitev v predindustrijske osnove, privlači

privrženec večih celin.

Skozi človeško zgodovino preprostost ni bila izbira, ampak nuja – in po potrebi je bila tudi moralna vrednota.

Toda s pojavom industrijskega kapitalizma in potrošniške družbe se je pojavil sistem, ki se je zavezal k neusmiljeni rasti in s tem se je povečalo tudi število prebivalcev in posledično trg, ki je omogočil in spodbudil kupovanje mnogih stvari, ki so bile po tradicionalnih standardih nepotrebne. Kot rezultat obstaja razkorak med tradicionalnimi vrednotami, ki smo jih podedovali in potrošniškimi imperativi, ki jih je v nas vzbudila sodobna kultura.

V premodernih časih neskladje med tem, kar so filozofi svetovali in kako

so ljudje živeli, ni bilo tako veliko. Bogastvo je zagotovilo varnost, a tudi za bogate predstavlja bogastvo slabo zaščiteno pred nesrečami, kot so vojna, lakota, bolezen, nepravilnost in nezadovoljstvo tiranov. Stoični filozof Seneka, eden najbogatejših ljudi v Rimu, je bil še vedno obsojen na smrt s strani Nerona. Kar zadeva veliko večino

ljudi, sužnje, služabnike, kmete in delavce, pa praktično ni bilo možnosti, da bi zbrali vsaj zmerno bogastvo.

V družbah, kot so Združene države Amerike, smo trenutno priča težnji h kapitalizmu in povečevanju razlike med tistimi, ki »imajo veliko« in tistimi, ki »nimajo ničesar«.

Pred pojavom strojnega kmetijstva, reprezentativne demokracije, državljskih pravic, antibiotikov in aspirina, so se ljudje skozi življenje prebijali precej dobro brez prevelikega trpljenja.

Vendar pa danes, vsaj v uspešnih družbah, ljudje želijo in pričakujejo (ter običajno tudi imajo) veliko več. Živeti preprosto življenje v sedanjosti veliko ljudi dolgočasi.

Vendar se zdi, da se (posebej med milenijci) pojavlja vse večji interes po ponovnem odkrivanju prednosti preprostega življenja. Nekateri med temi se lahko kažejo kot neke vrste nostalgija za predindustrijski ali predpotrošniški svet, pa tudi kot naklonjenost moralnemu argumentu, ki pravi, da enostavno življenje ustvari boljšo osebo z izgrajevanjem zelenih lastnosti kot so skromnost, odpornost in neodvisnost ali pa srečnejšo osebo s spodbujanjem miru in dobrega zdravja ter ohranjanjem bližine narave.

To so verjetni argumenti. Toda kljub uradnemu spoštovanju njihove učenosti, ti argumenti večine ljudi niso prepričali. Milijoni ljudi še naprej hitijo z namenom pridobivanja in porabe, kupovanja loterijskih srečk, opravljanja nadur, zmanjševanja dolga in si 24 ur na dan prizadevajo, da se povzpnejo na vrh. Zakaj prihaja do tega?

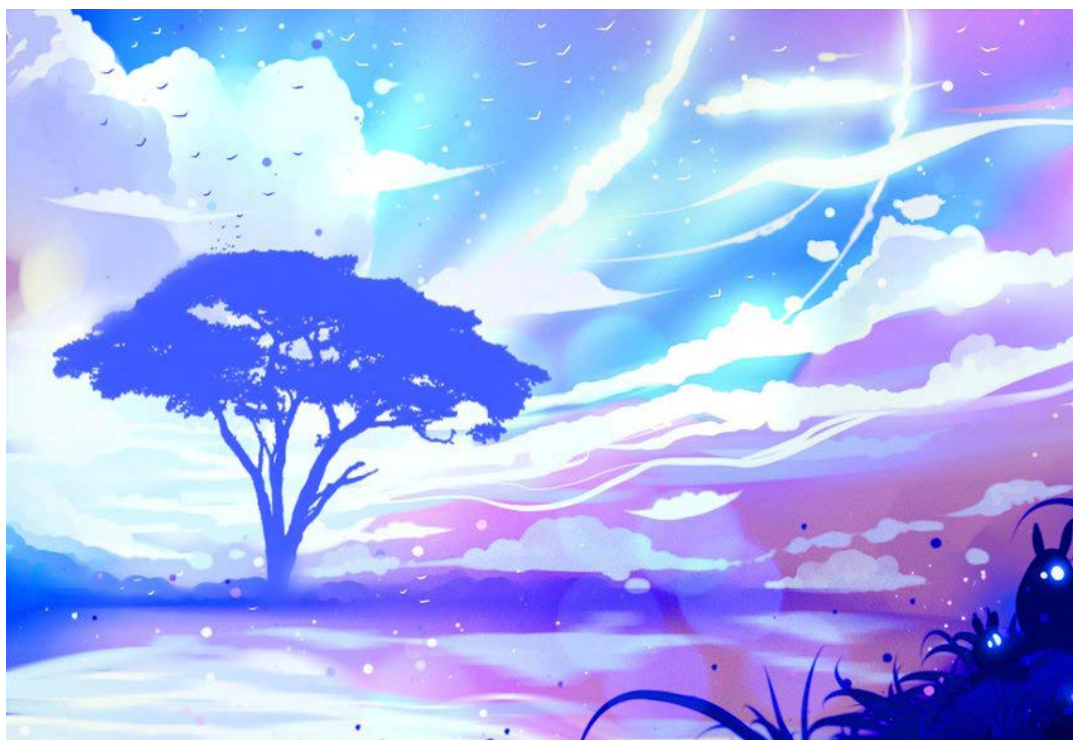
Eden očitnih odgovorov je dobra stara hinavščina.

Pozdravljamo varčno filozofijo, pri čemer v vsakdanjem življenju ne upoštevamo njenih pravil. Hvalimo preprost življenjski slog papeža Frančiška, ki ga vidimo kot znak njegove moralne integritete, hkrati pa upamo na gospodarsko rast, ki jo v veliki meri spodbuja povpraševanje po večjih hišah, ljubiteljskih avtomobilih in drugih razkošnih dobrinah.

Toda težava ni samo v tem, da je naše obnašanje v nasprotju z našimi prepričanji.

Naše prepričanje o preprostosti in razkošju, skromnosti in ekstravagantnosti je v osnovi neuskklajeno.

Obsojamo ekstravaganco, da je potratna ali brez okusa, vendar pa

občudujemo spomenike pretekle ekstravagance kot je Prepovedano mesto v Pekingu ali palača v Versaillesu. Resnica je, da »kulturo« velikokrat predstavljajo ravno ekstravagantni spomeniki.

Nekoliko paradoksalno je bil argument preprostega življenja najbolj prepričljiv v času, ko večina ljudi ni imela druge izbire kot živeti na takšen način.

Tradicionalni argumenti za preprosto življenje dejansko racionalizirajo nujnost. Toda isti argumenti imajo veliko manjšo težo, ko predstavlja živeti preprosto življenje zgolj enega izmed mnogih načinov življenja. Takrat je filozofijo skromnosti težko prodati.

To se morda lahko spremeni pod vplivom dveh dejavnikov: ekonomije in okoljske politike.

Ko nastopi recesija, kot se je v zadnjem času že zgodilo (ki razkriva nestabilnosti v gospodarskem sistemu, ki se zavzema za nenehno rast), se milijoni ljudi nenadoma znajdejo v okoliščinah, kjer skromnost postane nujna in je ponovno odkrita vrednost podobnih vrlin.

V družbah, kot so Združene države Amerike, smo trenutno priča težnji

h kapitalizmu in poučevanju razlik med tistimi, ki »imajo veliko« in »nimajo ničesar«. V času, ko veliko ljudi živi pod pragom revščine, nekateri uživajo v izjemnem razkošju. Poleg tega neuravnotežena porazdelitev bogastva predstavlja tudi izgubljeno priložnost.

Epikur in drugi modreci preprostosti so trdili, da lahko živimo popolnoma dobro, če so zadovoljene naše osnovne potrebe in ta pogled v sodobnem času podpira tudi »hierarhija potreb« Abrahama Lincolna.

Če ta hierarhija drži, bi bilo potrebno presežek bogastva izkoristiti z namenom zagotavljanja osnovnih dobrin (kot so hrana, prostor za bivanje, zdravstveno varstvo, izobrazba, gospodarske javne službe in javni prevoz) po nizki ceni, namesto dovoliti, da ima od njega korist zgolj nekaj posameznikov.

Ne glede na to, kako modri so modreci, se Sokrat ali Epikur nista zavzemala za preprosto življenje v smislu okoljske politike. Dve stoletji industrializacije, rasti prebivalstva in zmehčane gospodarske dejavnosti nam je zapustilo onesnažena jezera, reke in oceane, strupene odpadke, erozijo tal, krčenje gozdov, izumrtje rastlinskih in živalskih

vrst ter globalno segrevanje. Filozofija skromne preprostosti izraža vrednote in se zavzema za življenjski slog, ki bi lahko bil naše najboljše upanje za spreminjanje teh trendov in ohranjanje krhkega ekosistema našega planeta.

Mnogi ljudje še vedno niso prepričani glede tega. Toda če se naše sedanje metode izdelave, pridobivanja, porabe in zavračanja izkažejo za netrajnostne, potem bi lahko prišel čas in to bi lahko bilo kmalu, ko bomo prisiljeni k poenostavljanju. V tem primeru se bo ranljiva tradicija izkazala za filozofijo prihodnosti.

Avtor: Emrys Westacott

Emrys Westacott je profesor filozofije na univerzi Alfred v New Yorku. Njegova najnovejša knjiga je *The Wisdom of Frugality* (2016). Njegovo delo je bilo med drugim predstavljeno v *The New York Times* in *The Wall Street Journal*.

Prevedeno po
Saturdayeveningpost.com
July/August 2018
Prevod: Društvo Indijanez

SESTAVLJENA ŠKATLA

Sami si lahko izdelamo škatlico za različne drobnarije ali pa za shranjevanje spodnjega perila, nakita in drugih dodatkov. Škatlice so lahko narejene iz filca, tršega kartona, umetnega usnja ali pa iz moosgumija.

Najprej si iz papirja pripravimo šablono škatle željene velikosti (na sliki).

Ko imamo narejeno šablono jo obrišemo na naš željeni material. S pomočjo ravnila in olfa noža izrežemo stranice. Luknjice naredimo kar z luknjačem. Krajši stranici privzdignemo in okoli njih z vrvico zvežemo daljši stranici.

In naše škatlice so pripravljene .

TABLA ZA SPOROČILA

1. Po poličkah in omaricah se nam pogosto potikajo različni listki in sporočila, ki bi jih nujno potrebovali, ampak so se nekje skrili. Predstavili bomo, kako se lahko izdelata preprosta tabla za sporočila. Potrebujemo samo večji okvir, lepilni trak z vzorcem, debelejšo vrvico ali volno in manjše očesne vijake.

3. V očesne vijake napeljetmovrvice.

2. Vzamemo očesne vijake in jih zavijemo ob levem in desnem robu okvirja. Če nam ni všeč barva okvirja, ga pobarvamo, če ne pa pustimo takšnega kot je.

4. Sedaj pa si pripravimo še kljukice, da se naša sporočila ne bodo več zgubila. Da bodo lepše izgledale, jih oblepimo s trakom.

5. In že so vsa sporočila na svojem mestu.

Po preprostoinlepo.si, Mojca Bračič

BIO USNJE IZ KONOPLJE

REVOLUCIONARNI MATERIAL BREZ UPORABE ŽIVALSKIH TKIV

Konoplja je ena od najstarejših kultiviranih in vsestransko uporabnih rastlin.

Ponekod že predstavlja tudi trajnostno alternativo živalski in sintetični usnjarski industriji. Vse to z upanjem za zagotovitev lepše skupne prihodnosti.

BIO usnje iz konoplje je inovativno in naravno, narejeno iz konopljinih odpadnih delov in ostankov iz prehranske in kmetijske industrije ter je narejeno iz 100% konoplje. Je prilagodljivo in vsestransko uporabno v širši usnjarski industriji: za obutev, v avtomobilski industriji, za transport, notranjo opremo,...

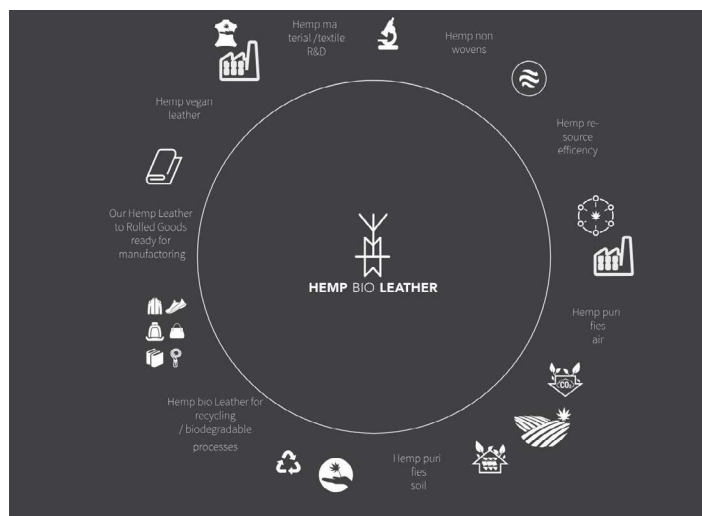
Za izdelavo konopljinega BIO usnja niso potrebne živali in kemikalije. Za proizvodnjo je potrebna minimalna količina vode in energije.

Medtem proizvodnja konopljinega BIO usnja postaja vedno močnejša s pomočjo lokalnega in globalnega kmetijstva, prav tako pa pomaga obnavljati zemljo in naravne vire med rastjo.

To je začetek revolucionarnega obdobja obnovljivih materialov in prihodnost za usnjarsko industrijo, materiale in za naravo.

Prevedeno po: hempbioleather.com

Prevod: Društvo Indijanez

KAJ NAJDEMO NA INTERNETU ZA INTERNETOM

»TEMNI SPLET» JE VZPOREDNA KRIMINALNA STRAN, NA KATERI OBSTAJA NEDOVOLJENO

KOLIKOR JE POZNANO POLICIJI, V PODZEMLJU INTERNETA, NA TAJNI MREŽI »DARKNETA«, UBOJ POVPREČNEGA DRŽAVLJANA IZ EU, ŠEFA ALI ŽENINEGA LJUBIMCA STANE 5000€ IN SE PLAČA V BITCOINIH.

»Temni splet« ali »darknet« je vzporedna, kriminalna tajna stran, na kateri lahko naročite umor, gledate najhujšo pornografijo, kupujete mamila, lažne potne liste in podobno.

Sociologi navajajo, da govorimo o mestu, kjer se križata človeška dobrota in zlo.

Otroška pornografija, mučenje živali, eksperimenti na ljudeh, droge, prodaja organov, »snaf filmi« (v katerih igralca resnično ubijejo), slike terorizma, politični disidenti, necenzurirane informacije,...

Vse to so teme in vsebine, katere se nahajajo v skrivnih, najglobljihi kotičkih interneta.

»Darknet« je bil vzpostavljen leta 2004. Zaradi obsega kriminalnih dejanj so tajne službe, Interpol in

policija začeli intenzivno preverjati »Darknet«.

Strokovnjaki pravijo, da govorimo o vzporedni mreži ali pa tudi o internetu znotraj interneta.

»Darknet« ponuja strani, ki niso dostopne vsem, ima pa skupino računalnikov, ki so medsebojno povezani, da ustvarjajo skupno mrežo.

Tukaj je vsak računalnik tudi strežnik. Vse informacije so kodirane – tudi kar se tiče prenosa podatkov med računalniki »Darkneta«, zato se uporabniki ne rabijo bati, da bi kdorkoli izvedel, s kom izmenjujejo podatke.

Najbolj poznan pojem, ki se nanaša na »Darknet« je on-line tržnica imenovana »Silk road«.

Deluje kot »Torova« skrivna usluga, preko katere lahko uporabniki anonimno in brez strahu brskajo. Na darknet tudi ne moreš dostopati preko Googlea.

Zato je »silk road« postal mesto kupovanja mamil, kot so marihuana in kokain, ukradenih umetniških del, prepovedanih knjig, pornografije, računalniške opreme. Vse to se plačuje z virtualno valuto- Bitcoin.

Lažni potni listi nekaterih držav EU na »Darknetu« stanejo 20 Bitcoinov, izdelek pa bo dostavljen kamorkoli želi kupec.

Kupci lahko dobijo tudi kriminalne nasvete, kot so npr. kako se znajti v podzemlju. Eden od nasvetov je kako postaviti nabiralnik z lažnim imenom v veliki zgradbi, kjer ne bo nobeden opazil, da gre za neobstoječega stanovalca. Na ta način posameznik lažje sprejme naročeno pošiljko.

Policijo vznemirja tudi naročanje umorov na »darknetu«.

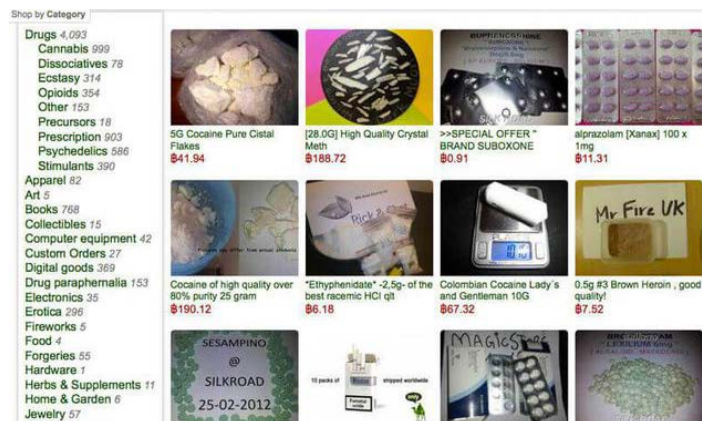
Tako je pred par leti policija ulovila Rossa Williama Ulbrichta, za katerega verjamejo, da je začetnik »Silk road«. Za njega sumijo, da je sodeloval v trgovini z drogo, pri pranju denarja, računalniškem »hackanju« ter naročil 6 neuspelih poskusov umora, za katere je plačal 730 000 dolarjev.

Kolikor je poznano policiji, v podzemlju interneta, na tajni mreži »Darkneta«, uboj povprečnega državljana iz EU, šefa ali ženinega ljubimca stane 5000€ in se plača v Bitcoinih.

Policija seveda išče uporabnike »Darkneta«, ampak jim je to delo močno oteženo, ker zaradi zagotavljanja tajnosti analiza uporabniških podatkov ni dovoljena.

Zato so ustanovljeni posebni policijski oddelki, kjer policisti uporabljajo lažno identiteto in se predstavljajo kot kupci droge, orožja ali otroške pornografije, da bi jim pošiljke razkrile kakršnekoli sledi.

Prevedeno po: telegraf.rs

POZABILA SEM, DA SEM GA IMELA RADA

ZGODBE IZ ZAPOROV V WALESU

V Walesu »shema« dovoljuje zapornikom, da spremljajo, kako so njihovi otroci. Vprašali so jih, kako se počutijo ob tem, da so njihovi starši za zapahi.

Zaporniki v Walesu lahko tako kot del sheme spremljajo napredek svojih otrok v šoli, kar pomaga ohranjati družinske vezi med prestajanjem zaporne kazni. Otroci, katerih starši so bili zaprti, so bili povprašani, kako so se počutili, ko so bili starši zaprti in kako je to vplivalo na njihov odnos.

LEIGH Wales: Bilo me je sram, ko so se prijatelji pogovarjali o svojih »normalnih« starših. Stara sem bila 9 let, ko so mam zaprti zaradi tatvine. Bila je v vezi z nasilnim moškim, ki je bil sociopat. Neko noč sta vlomila v lokalno »Newsagenis«, da bi ukradla drogo. Zato sem odšla živeti k svojim starim staršem. Moji mlajši bratje in sestre pa so odšli in rejo. Takrat te sheme, ki bi ohranila vez z mam, ni bilo. Sram me je bilo, ko sem poslušala sošolce, ki so govorili o svojih »normalnih« starših. Svoje mame nisem želela obiskovati v zaporu, saj je bil zapor v moji glavi grozljiv kraj. Hotela sem samo biti na varnem pri svojih starih starših. Takšna možnost, da bi lahko moja mama izboljšala svoje sposobnosti kot starš, sočustvovala s svojimi otroci in pokazala ljubezen in pozornost, bi mi takrat zelo pomagala. Vesela

sem, ker se je na tem področju začelo delati in mislim, da bo to pomagalo otrokom. Odnos med mano in mojo mam se ni nikoli izboljšal.

JANE Nottingham: Ne spomnim se, kakšen odnos sem imela z očetom in mislim, da sem tega vesela. Stara sem bila 17 let, ko so mojega očeta zaprti zaradi poskusa posilstva in zlorabe mladoletnih otrok. Njegove žrtve smo bili tudi jaz, moji bratje in sestre. Moji možgani so pozabili določene dogodke, ampak spomnim se, da ga nismo smeli obiskovati in pisma so morala biti kratka. Spomnim se mame, ki je imela občutek, da so tudi njo kaznovali zaradi tega, kar je oče storil. Spomnim se sestre, ki jo je vse zelo travmatiziralo in brata, ki je bil še zelo majhen. In kot najstarejša sem imela občutek, da moram biti močna. Niso nam ponudili svetovanj in kasneje v življenju sem postala zelo depresivna. Kakšen odnos sva imela, ko je bil v zaporu se ne spomnim in tega sem tudi vesela. Zaupam svojim možganom, ko in če, bom pripravljena, se bodo spomnili. Oče se je v zaporu ubil, da bi se izognil sojenju. Moja celotna družina je zaznamovana zaradi njegovih dejanj. Velikokrat pomislim, da je dobro, da jaz, moj brat in sestra nimamo otrok, saj tako očetovi geni ne bodo mogli preiti v naslednjo generacijo. Sploh ne dvomim, da je moral biti tudi

oče zlorabljen. S tem, ko nimamo otrok, smo zaključili ta cikel.

BEN Surrey: Odnos je bil omejen, saj si v pismih in občasnih srečanjih ne moreš povedati vsega.

Očeta so zaprti zaradi prevare in pranja denarja, ko sem bil star 12 let. Ko mi je sorodnik povedal novice, na začetku sploh nisem bil presenečen. Po nekaj dneh, ko sem dojel, sem začel jokati. Prvo polovico prestajanja kazni smo mu pisali pisma in ga obiskovali. Odnos je bil omejen, ker si v pismih in občasnih srečanjih ne moreš povedati vsega. Ko pa je lahko prihajal domov na obiske, je svoje težave začel utapljati v alkoholu in v tistem času ni bil sposoben ničesar.

Ko živiš nekaj časa brez neke osebe je potem zelo težko to osebo spustiti nazaj v življenje. Ko je bil izpuščen iz zapora, mi je bil kot tujec. Denar in pomanjkanje skupnih tem so samo še poslabšali zadeve. Pripovedoval je samo zgodbe iz zapora, kar pa ni bilo primerno za dečka moje starosti. Zapadel je v alkohol, zato je moral na odvajanje. Mislim, da nič ne bi spremenilo najinega odnosa.

CARL Bolton: V resnici nisem občutil ničesar, pozabil sem, da sem sploh kaj čutil.

Star sem bil 9 let, ko je oče šel v zapor zaradi požiga. Bil je alkoholik in moja mama ga je zapustila, ko sem bil star 2 leti. Videval sem ga

V WALESU »SHEMA« DOVOLJUJE ZAPORNikom, DA SPREMLJAJO, KAKO SO NJIHOVI OTROCI. VPRAŠALI SO JIH, KAKO SE POČUTIJO OB TEM, DA SO NJIHOVI STARŠI ZA ZAPAH.

1x tedensko eno leto in spomnim se, da je to bil edini čas, ko sem ga imel rad. Nato je vedno bolj padal v alkoholizem. V resnici nisem občutil ničesar, s časom sem pozabil, da ga sploh imam rad, saj sva imela virtualen – neobstoječ odnos.

Včasih je pisal zmedena pisma, za kar so bila kriva mamila, kar mi je zdaj jasno. Nikoli me niso peljali k njemu, da bi ga videl. Čez nekaj časa je vzel prevelik odmerek in umrl. Ko zdaj pogledam nazaj si želim, da bi imel možnost svetovanja glede drog in alkohola. Želel je imeti odnos z mam, vendar je bil preveč odvisen, da bi se spremenil. Prav tako bi bilo lepo videti, da bi kaznjenci imeli možnost obiskovanja poučnih ur med socialnim druženjem.

Prevedeno po theguardian.com
Prevod: Društvo Indijanez

OKTOBERFEST

O ZAČETKIH ENEGA NAJVEČJIH SVETOVNIH FESTIVALOV

Začetek Oktoberfesta se je pričel leta 1810 s poroko prestolonaslednika Ludwiga I. in princeze Therese. Ob tej priložnosti je v središču mesta potekalo veliko praznovanje, kjer so za domačine organizirali tudi konjske dirke. Na prvo obletnico njune poroke so ponovno organizirali konjske dirke in tako se je pričela tradicija Oktoberfesta. Konjskih dirk, ki so predstavljale najstarejši in najbolj priljubljen dogodek festivala, danes več ne prirejajo, ostala pa je tradicija festivala. V prvih nekaj desetletjih je bilo tekom Oktoberfesta na voljo

zgolj nekaj vrst zabave. Obiskovalci so lahko svojo žejo pogasili na majhnih pivskih stojnicah, število katerih je začelo hitro naraščati. Danes Oktoberfest predstavlja največji festival ljudske (pivske) kulture na svetu in vsako leto privabi več milijonov obiskovalcev iz vsega sveta. Slavi po proslavljanju tradicionalne hrane, glasbe, bavarske narodne noše in po uživanju prepoznavnih vrst bavarskega piva.

Prevedeno po: muenchen.de
Prevod: Društvo Indijanez

KENIJA

IZKUŠNJA PROSTOVOLJNEGA DELA V KENIJI

MENI SE JE UTRNILO, DA BI LAHKO LETOS ŠLA NA NEKOLIKO DRUGAČEN DOPUST, MORDA OPRAVLJAT KAKŠNO PROSTOVOLJNO DELO.

Februar, zadnje študijsko leto se počasi izteka, midva pa se sprašujeva, kam bova potovala letos. Aleš pride do ideje, da v nek eksotični kraj, nekam izven Evrope.

Meni se je utrnilo, da bi lahko letos šla na nekoliko drugačen dopust, morda opravljat kakšno prostovoljno delo.

Glede na to, da se oba izobražujeva za pedagoški poklic – jaz za profesorico slovenščine in geografije, Aleš pa za profesorja geografije in tehnike – in da je časa, ki ga fakulteta nameni pedagoški praksi na osnovnih in srednjih šolah res malo, bi morda lahko poiskala kaj v tej smeri.

Še isti dan sva pregledala vse možnosti. Naletela sva na spletno stran HelpStay, ki je namenjena iskanju raznih projektov in del v tujini.

Izbereš državo, v katero želiš potovati (mimogrede, izbira je res ogromna – potuješ lahko v več kot 100 držav), ter najbolj ugoden čas potovanja zate, in že ti iskalnik ponudi opcije. Gre za to, da nekje oziroma za nekoga opravljaš prostovoljno delo, in v zameno za to ti oseba, ki je razpisala projekt, nudi prenočišče in hrano za skromen denar (v najinem primeru za 6 € na noč) ali celo zastoj.

Področij dela je zelo veliko na izbiri, od poučevanja na šoli in dela na plantažah kave do oskrbe živali in dela v bolnišnici.

Izbira, ki je bila nama najbolj blizu je bila pomoč pri poučevanju učencev na eni izmed šol. In zakaj ravno v Kenijo? Pravzaprav ne veva. V Afriko sva si vedno želela. In ker dandanes večina popotnikov, ki se odločijo za Afriko, gre v severne države, ki so bolj turističnega značaja (Tunizija, Egipt, Maroko ...), sva si rekla, »pojdiva midva malo dlje dol«. Pregledala sva torej cene letalskih kart za kar nekaj držav,

ki ležijo ob ekvatorju, in nekako najbolj ugodna takrat je bila Kenija.

Sploh Aleš je bil navdušen, saj gre za državo vrhunskih atletov. Kontaktirala sva osebo, ki je razpisala projekt, vezan na poučevanje otrok, in v roku enega dne sva že dobila odgovor, da je termin, za katerega sva povprašala, prost, in da sva dobrodošla.

Sledila je rezervacija letalskih kart. Sama sem si jo kupila mesec dni prej kot Aleš, ki je na začetku nekoliko kolebal, moja odločitev je bila bolj spontana. Tako sva se morala sprijazniti s tem, da pač ne bova šla z istim letom – Aleš je potovanje pričel v Benetkah uro kasneje, medtem ko sem jaz letela iz Zagreba. Je pa bila to edina možnost za Aleša, da si je lahko privoščil letalsko karto po skoraj enaki ceni, kot sem si jo sama – februarja, tj. 8 mesecev prej, kot sva dejansko odšla na pot, je stala 470 EUR.

Odločitev je torej padla, vendar ji na začetku nisva dajala veliko poudarka. Ne da se ne bi veselila potovanja, a tako daleč je še bilo do septembra, in toliko študijskih obveznosti, da sva nekako opustila

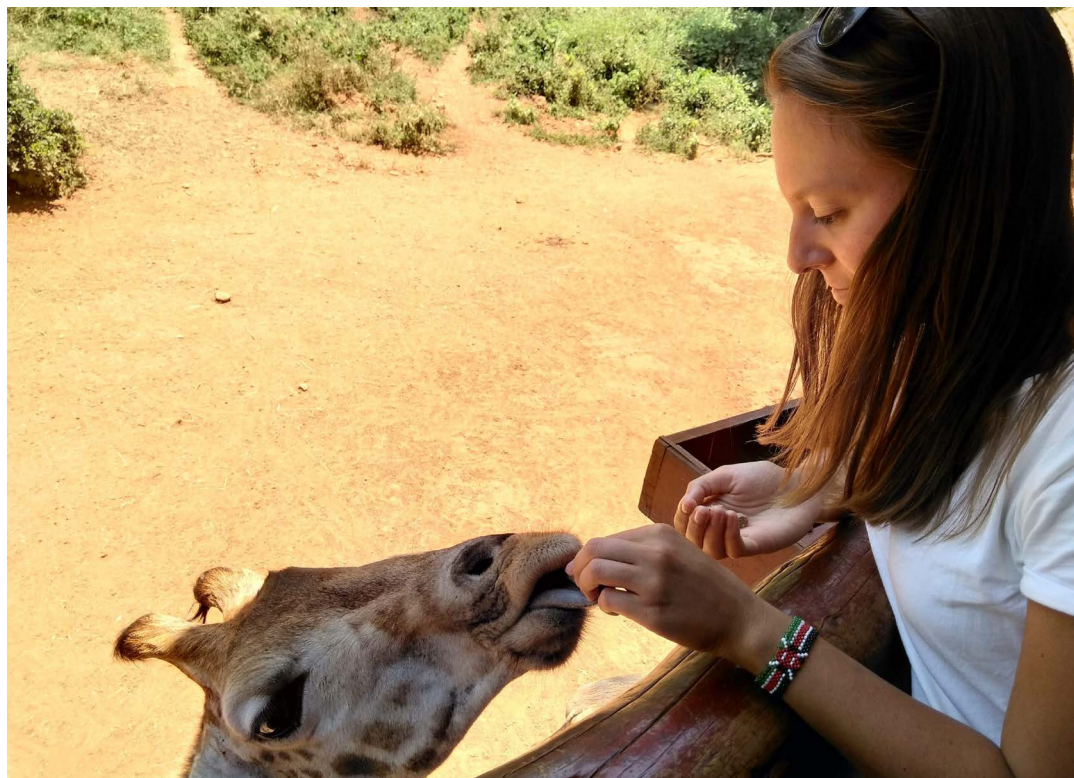

razmišljanje o tem, da sploh greva v Kenijo. Bolj konkretne priprave so se začele šele konec julija. Najprej sva se dogovorila za termine cepljenja, ki ga izvaja Ambulanta za cepljenje in potovalno medicino (NIJZ) po več slovenskih mestih. Cepila sva se proti rumeni mrzlici (35 EUR) in hepatitisu A (ena doza stane 50 EUR, po drugo morava čez pol leta), prav tako sva si priskrbela tablete proti malariji, Malarone, pri čemer ena škatlica z 12 tabletami stane okrog 40 EUR, potrebovala pa sva pet škatlic oba skupaj – jemanje tablet se namreč začne en dan pred odhodom na malarično območje, v času bivanja na tovrstnem območju se vzame vsak dan po eno, enako se nadaljuje še sedem dni po prihodu

domov.

Po opravljenem cepljenju in posvetovanju glede tablet sva si morala kupiti še kenijsko vizo, ki je stala 50 EUR, naročila pa sva si jo preko preverjene spletne strani.

IN KER DANDANES VEČINA POPOTNIKOV, KI SE ODLOČIJO ZA AFRIKO, GRE V SEVERNE DRŽAVE, KI SO BOLJ TURISTIČNEGA ZNAČAJA, SVA SI REKLA, »POJDIVA MIDVA MALO DLJE DOL«.

Po podatkih, ki sva jih zasledila, naj bi bila cenejša, če si jo kupiš preko spleta, kot če zaprosiš zanjo na letališču, pa še zadrži jo te lahko dlje tam.

Sredi avgusta sva začela zbirati material, ki sva ga potem razdelila učencem na šoli. Nabralo se ga je res veliko in ob tej priložnosti bi se še enkrat rada zahvalila vsem prijateljem in sorodnikom, ki so pomagali polepšati dan tistim otrokom.

Pripravljeno je torej bilo skoraj vse, razen kovčka z oblačili.

Zaradi tamkajšnjih moralnih standardov in septembrskega vremena (ki je v Keniji zelo muhasto) sva s seboj imela več dolgih kakor kratkih oblačil.

Teža kovčka je lahko znašala do 30 kilogramov in oba sva vzela s sabo zgolj najnujnejše zadeve, da sva lahko vanj spravila več dobredelnega materiala.

Vsakemu, ki potuje v Afriko, priporočava, da si pred potovanjem priskrbi zdravila, kot npr. proti želodčnim težavam, nahodu, bolečinam, vročini ipd.; nama je to kasneje zelo koristilo, predvsem zaradi manjših problemov, ki so jih povzročile spremembe okolja in prehrane.

UČITELJI VČASIH SPLOH NE PRIDEJO V ŠOLO – TO SE OBIČAJNO ZGODI, KO NE DOBIJO PLAČE

Poleg tega je pomembno, da imate zraven dezinfekcijsko tekočino za roke, saj so okužbe tam zelo pogoste; sploh zato, ker se skoraj vsakdo, ki ga srečaš v mestu, želi rokovati s teboj. In vsekakor ne pozabiti tabletk za prečiščevanje vode. Večina ljudi, ki ne živijo v velikih mestih, kot so Nairobi, Mombasa in Kisumu, namreč nima dostopa do pitne vode, zato si vodo za dnevno uporabo (kuhanje in umivanje) nosi kar iz bližnje reke.

In da končno preideva na najine dogodivščine v Keniji. Oba naju je najprej presenetil karakter Kenijcev, ki ga ni tako zlahka razbrati. Ko sva 1. septembra ob 9. uri zjutraj (kenijski poletni čas je eno uro pred našim) na letališču dobila nazaj vsak svoj kovček, sva zagledala možakarja, ki je na listu imel napisano moje ime. Sklepala sva, da je to oseba, ki naju bo odpeljala do najinega prenočišča v Nairobi.

Po tem, ko smo se predstavili, je povedal, da naju bo peljal na safari. Sprva je vse skupaj delovalo kot potegavščina, nato pa sva sprevidela, da misli resno. Glede na to, da je bilo jutro, in da tako nisva imela načrta, kaj početi tisti dan v Nairobi, sva se odločila, da bova šla, in začela barantati.

Za cel dan safarija v priljubljenem narodnem parku severozahodno od Nairobi (Hell's Gate National Park), predstavitev enega izmed vintgarjev, 3-urno vožnjo s terenskim avtomobilom (približno 130 kilometrov v eno stran) in kosilo sva oba skupaj plačala okrog 100 EUR. Smešno nizke cene, ki si jih za povrh lahko še zbarantal na minimum, so bile druga, za naju nova stvar. Slednje lahko potrди pot do najine končne destinacije – mesteca Homa Bay.

Po dnevu, preživetem v Nairobi, sva se namreč podala na 8-urno vožnjo z avtobusom Easy Coach in zanjo plačala 950 kenijskih šilingov, kar je približno 8 EUR.

Poudariti je treba tudi to, da so Kenijci dokaj nevarni vozniki. Trobijo, izsiljujejo prednost, pretiravajo s hitrostjo.

Vse to nama je sprva bilo čudno, potem pa čedalje bolj samoumevno, tako da sva si v »divjem avtobusu«, ki ga Afričani imenujejo matatu ('nor voznik'), lahko privoščila tudi nekaj spanca. V osmih urah se tega že privadiš. Na avtobusni postaji v Homa Bayu, izredno lepem mestu ob Viktorijinem jezeru, naju je pričakal najin gostitelj. Izkazal se je za prijaznega, vendar zelo direktnega in temperamentnega človeka. Že takoj ob prihodu v njegovo majhno pločevinasto hiško z dvema spalnicama, dnevno sobo in kuhinjo nama je dobrodošlico izrekel s čisto resno postavljenim vprašanjem »Kaj sta nam prinesla?«

In sva morala dobesedno pred njim odpreti kovček ter na mizo zložiti stvari, ki sva jih prinesla za šolo. To je bilo le eno izmed mnogih vprašanj z njegove strani, ki so naju šokirale. Pri njem in njegovi družini (živi skupaj z ženo, dvema hčerama in sinom) sva torej ostala naslednja dva tedna.

Vsak dan je potekal po približno istem kopitu. Zjutraj naju je nad posteljo pričakal kuščar, na tleh pa velik ščurek. Na mizi je bil pripravljen zajtrk – največkrat kruh z margarino in čaj.

Če sva želela biti točna v šoli, sva se malo pred 8. uro morala odpraviti z doma.

Z dvorišča hiše je vodila z veliko travo zaraščena, vendar prehojena potka.

Po skalah sva morala prečkati reko Rangweno, nakar se je prej omenjena potka prelevila v širok, prašen makadam.

Na začetku makadama naju je vsako jutro pričakal voznik mopeda – z njim sva lahko hitreje dosegla najin cilj, torej šolo, ki je bila od omenjenega mesta oddaljena približno 3 kilometre.

Ena vožnja je stala 50 KSH na osebo, kar je okrog 0,40 EUR. Vsakič, ko sva se peljala, so za nama tekli otroci in vzklikali: »Mzungu ('belopolt človek'), daj mi bonbone«. Zanimivo, tudi skoraj vsak odrasel prebivalec, ki sva ga srečala, naju je ogovoril, največkrat z vprašanji »Kako si?« in »Kako je bila tvoja noč?« A tudi tega se navadiš.

Čas, preživet v šoli, je bil precej pester.

Otroci so bili zelo igrivi, pa vendar spoštljivi do naju. Dolgo se nisva mogla navaditi tega, da se te radi dotikajo, ker si bel.

Vsak dan so se naju razveselili in komaj so čakali šolski odmor, da so se lahko igrali z nama. Veliko jim je pomenilo, če sva jim »posodila«

telefone, da so naju lahko fotografirali in gledali slike.

Predvsem radi so se nastavljali objektivu – skoraj tekmovali so, kdo bo večkrat na fotografiji.

Njihova šola se od naše razlikuje tako po izgledu kot tudi po samem izobraževalnem sistemu.

Tla v učilnici in na igrišču niso pokrita s parketom, toplim podom ali asfaltom tako kot pri nas, in zaradi tega je zmeraj ogromno prahu v zraku.

Učitelj je hkrati zaposlen v šolski kuhinji – no, če bi temu sploh lahko rekli kuhinja, glede na to, da se kuha zunaj pred učilnicami.

Mize in klopi so narejene iz nekaj starih lesenih deščic, šolski zvonec,

**MISLILA SVA,
DA SE NAMA BO ČAS ZARADI
ENOLIČNOSTI VSAKDANA
VLEKEL, PA JE BILO RAVNO
OB RATNO.
ŽIVLJENJE V AFRIKI JE MINILO
EKSTREMNO HITRO.**

ki naznanja čas odmora ali začetek učne ure, pa ni avtomatski, temveč nanj pozvoni eden izmed učencev, ko mu le-to naroči učitelj.

Vrtčevski otroci za popoldanski spanec nimajo blazin oz. jogijev, marveč zaspijo kar na mizah ali

stolih. Učitelji preživljajo, za razliko od naših, veliko manj stresa med delovnim časom – k uram prihajajo včasih prej, včasih pozneje, velikokrat tudi zaspijo pred učilnico. Včasih sploh ne pridejo v šolo – to se običajno zgodi, ko ne dobijo plače (mesečno dobijo 5000 KSH, kar je dobrih 40 €) – in takrat učenci, ki bi jih odsoten učitelj moral poučevati tisto uro, zgolj posedajo v učilnici in čakajo na naslednjo uro.

Nad otroke se še vedno, tako kot pri nas pol stoletja nazaj, spravljajo fizično.

Že za nepravilno zapisano ločilo na koncu stavka jih kaznujejo s klofuto, udarcem po glavi ali zadnjici. Tovrstni prizori so naju, kljub temu da sva jim bila priči vsak dan, vseeno vedno znova šokirali in vznemirili. Šolo so otroci zapustili med 16. in 17. uro. Po tem sva običajno za eno uro obiskala prijatelje, ki sva jih spoznala v času najinega bivanja, nato pa se odpravila proti domu, saj je ob 19. uri sonce že zašlo, hoja ponoči pa v tistem predelu zna biti nevarna, vsaj tako naju je opozoril najin gostitelj.

Mislila sva, da se nama bo čas zaradi enoličnosti vsakdana vlekel, pa je bilo ravno obratno. Življenje v Afriki je minilo ekstremno hitro, pa vendar bodo dragocene izkušnje, ki sva jih pridobila v tem času, v najinih spominih ohranjene za vedno. Seveda ta zapis še zdaleč ne omenja vsega, kar sva doživela; če bi želela opisati prav vse, bi najbrž lahko napisala krajši roman. Morda pa kdaj tudi to.

Avtorja besedila in fotografij:

**KONCERTI
DOGODKI
PRIREDITVE
FESTIVALI**

DOMA

**PET 5. 10. @GUSTAF, MB
DEFENDERS OF METAL
FEST 2018**

Defendensi se vračamo na sceno! Tokrat bo večer pestro obarvan s tremi odličnimi bendi. NAJ BO METAL V MARIBORU!

**5. 10. @MC PEKARNA, MB
THE DOORS EXPERIENCE**

The Doors Experience na odru oživijo brezčasen zvok, prav tako pa tudi revolucionaren šov skupine Jim Morrison & The Doors. Desetletja po smrti Jima Morrisona skupina uresničuje njegovo magično moč.

**6. 10. @MC PEKARNA, MB
NEVEM NEVEM,
SSMKOSK**

AGD Gustaf raziskuje slovenske inovativne pristope k ustvarjanju glasbe. Na koncertu boste imeli priložnost slišati nova albuma SsmKOSK iz Ljubljane in primorsko-ljubljanskega benda Nevem nevem.

**10. 10. @SNG, MB
VLADO KRESLIN**

Mislimo, da ga ni potrebno posebej predstavljati. Ena izmed največjih legend slovenske glasbene scene. Gospod s klobukom na glavi in črno kitaro v roki...

**12. 10. @CVETLIČARNA, LJ
ZMELKOOW**

Zmelkoow se kot otroci cvetja vračajo v klub Cvetličarna v Ljubljani. Koncert bo v posmeh diktatu surove sile, ki vse bolj obvladuje svet, obarvan v duh in barve flower- power revolucije, ki praznuje okvirno 50. obletnico.

**20. 10. @KULTURNJ DOM, RUŠE
ALT ROCK RUŠE**

PNa glasbenem dogodku ALTROCK RUŠE 2018 se bodo predstavile priznane glasbene skupine slovenske alternativne rock scene. Nastopile bodo skupine Krokra, Blue Towns Radio in Spotless minds.

**12. 10. @KLUB SATCHMO, MB
EIGHT BOMB**

EightBomb kljub energičnim zvokom, ki so kombinacija tradicionalnega rockabilly in izvorno garažnega, še vedno veljajo za skupino, ki jo je težko uvrstiti v posamezni glasbeni žanr. Sami sebe vidijo kot rock n roll skupino pod sloganom »original not traditional«, ki je prisoten v vseh njihovih dosedanjih albumih.

**13. 10. @GUSTAF, MB
PALE ORIGINS
(METALCORE)+
SUPPORT + INMATE**

V Gustafu se bosta predstavila dva metal benda: ALE ORIGINS (modern metal/ metalcore band iz Hrvaške) in INMATE (melodic death/metalcore band) iz Slovenije.

**13. 10. @MC PEKARNA, MB
MAGNETIC SHIFT BETA**

BETA se z elektromagnetnimi valovanji najnižjih frekvenc vrača na kraj, kjer se je vse skupaj v Mariboru tudi začelo - Klub MC. Leta 1998 so se v klubu MC prvič udarile elektromagnetne sile fotonov globokega bobna in basa, ki so kasneje vplivale na formacijo legendarnega mariborskega kruja - Illegal Kru.

**PET 13. 10. @CVETLIČARNA, LJ
RIBLJA ČORBA**

Riblja Čorba je srbska in jugoslovanska rock skupina iz Beograda. Skupina še vedno velja za eno najbolj priljubljenih in najmočnejših skupin jugoslovanske rock scene.

**19. 10. @MC PEKARNA, MB
NATRILETNO
KOLOBARJENJE S
PRAHO**

Natrilnetno kolobarjenje s praho je projekt gledališkega režiserja, igralca, avtorja, prevajalca in izvajalca (tudi vokalista) Jureta Novaka ter multi instrumentalista ter vokaloista Uroša Buha.

**19. 10. @UDARNIK, MB
DEMOLITION GROUP**

AGD Gustaf raziskuje slovenske inovativne pristope k ustvarjanju glasbe. Na koncertu boste imeli priložnost slišati nova albuma SsmKOSK iz Ljubljane in primorsko-ljubljanskega benda Nevem nevem.

**20. 10. @MC PEKARNA, MB
MEMBERS PARTY**

Žurka za vse stare člane in tiste, ki bodo to enkrat postali. Tega res ne smeš zamuditi!

**20. 10. @GUSTAF, MB
THE BLACK PROTEUS +
KROKAR**

Nova dunajska zasedba The Black Proteus, katere člani imajo slovenske, avstrijske in turške korenine, opominja s svojim prvim EPjem We Meet Again, ki vsebuje 5 komadov, da sta za odličen rock

pomembna le dobra melodija in dober kitarski rif.praznuje okvirno 50. obletnico.

**21. 10. @KINO ŠIŠKA, LJ
PRIMAL FEAR (RIOT V,
EXISTENCE)**

Hladnejši dnevi, a vroča srca power metalcev – tako že zdaj lahko opišemo prihajajoči power metal event, ki bo Sloveniji predstavil kulturne nemške nažigače in legendarne ameriške power metal norce.

**23. 10. @GUSTAF, MB
MYSTIFIER + SUPPORT**

Mystifier so legende brazilske black metal glasbe.sloganom »original not traditional«, ki je prisoten v vseh njihovih dosedanjih albumih.

**24. 10. @CVETLIČARNA, LJ
BIG FOOT MAMA**

Po več kot 25-ih letih delovanja so Big Foot Mama še vedno zvesti samim sebi. S Surovim rokarskim zvokom, iskrenimi besedili in pristnim odnosom do muzike še naprej izražajo to, kar doživljajo. Življenje, kot ga piše rock n roll.

**25. 10. @GUSTAF, MB
OZONE MAMA +
SUPPORT**

Ozone Mama prihajajo z Madžarske, natančneje iz Budimpešte. V njihovi glasbi se čutijo vplivi šestdesetih in sedemdesetih, ki jih uspešno spajajo z zvoki modernejše glasbe. Sinteza old school rocka, bluesa, soula in hard rocka ustvarja unikatno energijo, ki jo na odru še kako dobro izžarevajo Ozone Mama.

**26. 10. @GUSTAF, MB
LIFE OF AGONY
(BILLYBIO, ALL HAIL THE
YETI)**

Alternativno metal band, ki je nastal na začetku devetdesetih v New Yorku

**26. 10. @GUSTAF, MB
SILENCER & RANT (
ROCKCORE&NU METAL
FROM AUSTRIA)**

Rockcore in rockmetal iz Avstrije

**26. 10. @MC PEKARNA, MB
SITI HLAPCI**

Slovenska reggae skupina, obstaja že od leta 1998, je posnela in izdala dva albuma, trenutno snemajo tretjega. Prisegajo na rastafari livity - način življenja brez alkohola, cigaret, drog, živalskega mesa.

**30. 10. @GALLUSOVA DVORANA
CRVENA JABUKA
AKUSTIČNO**

Je sarajevska pop-rock skupina, ki je bila ustanovljena že leta 1985... legende jugoslovanske glasbe.

**30. 10. @GLAS PODZEMLJA, MB
SPOTLESS MINDS**

Spotless Minds je celjska zasedba, ki jo sestavlja trop štirih nadebudnih in kreativnih glasbenikov. Sami pravijo, da je njihova glasba pokalica, v resnici pa so sami utelešena pokalica. Njihov repertoar vključuje avtorsko glasbo, ki je sporočilno izjemno močna in ima potencial, da reši svet.

**31. 10. @MC PEKARNA, MB
HALLOWEEN PARTY**

Vsakoletno osrednje srečanje pošasti, čarovnic, zombijev,...tudi letos ne bo manjkalo. Dan pred dnevom mrtvih se bojda vsi ti stvori snidemo ter rajamo do jutra. Izbiramo najlepšo kreaturo.

**31. 10. @GUSTAF, MB
CHARM DESIGNER**

Kolumbijska skupina, ki je nastala že leta 2002 in izvaja gothic in doom metal.

ZUNAJ

**13. 10. @DOM SPORTOVA, ZAGREB
JETHRO TULL**

Kulturni britanski progrockerji, ki jih vodi veliki vodja in flavtist Ian Anderson, prihajajo na 50. obletnico studijskega prvenca »This Was«.

**15.-16. 10. @MILANO, ITALIJA
U2**

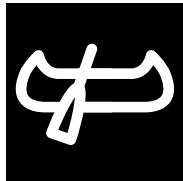
So irski rockovski band, ki je nastal že leta 1976 in še danes so ena najbolj znanih rock skupin. V času svojega obstanka so izdali že več kot deset studijskih albumov.

**17. 10. @GASOMETER, DUNAJ
KODALINE**

Kodaline so irska rock skupina, ki izvira iz Dublina. Njihov glasbeni slog je pogosto opredeljen kot pripadnik indie žanra.

**26. 10. @GASOMETER, DUNAJ
GEORGE EZRA**

George Ezra je britanski pevec, ki je zaslovel s pesmijo Budapest, ki jo je sam posnel in jo objavil na Youtubeu, kjer je v nekaj tednih dobila več milijonov ogledov.

**NAMENITE DEL
DOHODNINE
ZA RAZVOJ OBČASNIKA!
OBRAZEC NAJDETE NA
WWW.PEKARNA.NET**

OBČASNIK INDIJANEZ
INDIJANEZ #13 OKT 2018
CENA: 0 EUR
IZDAJA: DRUŠTVO INDIJANEZ
OB ŽELEZNICI 16, MARIBOR
UREJANJE: TJAŠA ANTOLIČ
PODPIRAJO NAS:
- JSKD
- MINISTRSTVO ZA
IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST
IN ŠPORT
- URAD RS ZA MLADINO
- ŠOUM
- MESTNA OBČINA MARIBOR

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

